

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 122. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Szombat, 1928 június hó 2.

Elkerülhetetlennek látszik a fegyveres leszámolás Jugoszlávia és Olaszország között

Állandósultak a véres tüntetések — Belgrádban barikád-harcot vívott a diákság a rendőrséggel

Róma. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A jugoszláviai olaszellenes tüntetések túlléptek minden korlátot s ma már az a helyzet, hogy a két ország fegyveres leszámolása alig-alig lesz elkerülhető.

Erre enged következtetni az olasz külügyminisztérium hivatalos jelentése, amelynek világos tendenciája az, hogy az esetleges súlyosabb következményekért a felelősséget Jugoszláviára hárítsa. A beérkezett jelentés szerint — mondja az olasz külügyminisztérium kiadott kommunikéje — az olaszellenes tüntetések egész Jugoszlávia területén igen súlyosak voltak. Spalatóban az olasz konzulátus hiába hívta fel a jugoszláv hatóságokat a legsürgősebb rendészeti intézkedésekre. Csak így történhetett, hogy az összegyűlt ötszáz főnyi tömeg végig garázdálkodott a városban és felbecsülhetetlen károkat okozott az olasz üzletekben. A konzulátus ismételt felszólítása ellenére a jugoszláv hatóságok a károk nagyságát még nem állapították meg.

Az olasz kereskedelmi minisztérium hivatalos jelentése is súlyos dolgokat mond. Közlése szerint

a spalatói kikötőben horgonyzó „Constantza” nevű olasz postagőzöst a tegnap jugoszláv tüntetők támadták meg és közáporral árasztották el a fedélzetet.

A kikötői hatóságok télenül nézték a súlyos atrocitást. A postagőzös kapitánya végre kénytelen volt felszedni a horgonyokat és teljes gőzzel kimenekülni a nyílt tengerre.

A tüntetések egyébként egész Jugoszlávia területén egyre ismétlődnek. A belgrádi egyetem rektora elrendelte az előadások három napi szünetelését. Az ifjuság tegnap este tüntetni kezdett a zárai fasizták tulkapásai ellen. A rendőrség tehetetlennek bizonyult, mire

lovascsendőrök rohamozták meg a tömeget.

Huszonöt tüntetőt letartóztattak. A csendőrök közül többen, sőt maga a parancsnok is megsebesült.

Fiumében az olaszok tüntettek, mire a fiumei csatorna tulsó partján, amely Jugoszláviához tartozik, a horvátok és szerbek gyűltek össze. A tüntetések mindkét részről rombolásokkal fejeződtek be.

Ujabb belgrádi jelentés szerint szerdán este formális utcai harc fejlődött ki a tüntetők és a rendőrség között.

A diákság a „Ruszi Cár” vendéglőnél torlaszokat emelt, s úgy várta be a rendőrcsapatokat.

A rendőrség előbb szépszerével próbálta szétoszlatni a tüntetőket, később azonban a szunynyra is sor került. Amikor ez is sikertelennek látszott, a rendőrök tüzeltek. A diákok közül számosan megsebesültek, a torlaszokat azonban nem hagyták el. A tüntetők is felvo-

nultak és vízfecskendőkkel próbálták elűzni a tüntetőket, de ez sem vezetett sikerre. A diákság áttörte a rendőrkordont, megostromolta az egyetemet, behatolt az aulába, és tiltakozó gyűléssé alakult át.

Felszólította a szkupstinát, hogy a jugoszláv nemzet akarata ellenére ne merje ratifikálni a nettunói egyezményt.

Az angol sajtó igen nagy sajnálkozással kíséri a jugoszláviai eseményeket. A nettunói egyezmény ratifikálására ugyanis egy angol pénzcsoport követelése vette rá a jugoszláv kormányt, s így a sorozatos véres tüntetések közvetett előidézője ez az angol pénzcsoport volt. Az angol sajtó megállapítja, hogy magára Jugoszláviára lenne sajnálatos a helyzet

A kormány erélyes rendszabályokkal válaszol Maniuék akciójára

Averescu egyik kardját hüvelybe dugta — Mi van a kölcsönnel?

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nemzeti parasztpárt újabb kormánybuktató akciójával kapcsolatban a kormány is megtette óvintézkedéseit. Tegnap hosszú megbeszélések voltak a kormány tagjai és Davidoglu tábornok, a csendőrség főparancsnoka között. A megbeszélések tárgya szoros összefüggésben van a nemzeti parasztpárt újabb akciójával és a kormány részéről életbeléptetendő óvintézkedésekkel. A tárgyalások eredményéből nagyon kevés szivárgott ki. Állítólag a csendőrség főparancsnoka egy tervezetet fog átnyújtani a kormánynak, melyben az életbeléptetendő biztonsági lépéseket sorolja fel.

A kormány nagyon súlyos lépéseket akar alkalmazni a községi ellenzéki tagozatokkal szemben és nagyban gátolni fogja a mozgási szabadságot is.

A jelen pillanatban még nem lehet tudni, hogy milyen konkrét intézkedések lesznek, egyelőre tény az, hogy a kormányt semmi esetre sem hagyta hidegen a nemzeti parasztpárt újabb határozata. Új politikai fordulatot lát a kormány is Maniuék akciójában s éppen ezért szükségesnek látja, hogy óvintézkedéseket léptessen életbe a meglepetések elkerülése végett.

Averescu tábornok új orientációja.

A nemzeti parasztpárt újabb elhatározásával szemben Averescu tábornok is új vizekre tereli pártjának politikai ladikját. Az ősz tábornok a gyulafehérvári kongresszus lezajlása után két felé hadakozott: kardot rántott a liberálisok felé, de kardot rántott a nemzeti-parasztpárt felé is. Egyik nap az egyik oldalára sújtott kardjával, míg a másik nap a másik oldalra. A helyzet azonban a jelen pillanatban megváltozott, mert amint a népdár vezetésétől értesülünk,

elmergesedése, mert ezzel elveszitené a tervbevett 30-50 millió fontnyi angol kölcsönt. A helyzetet komplikálja a jugoszláv-francia katonai szerződés, amely Jugoszláviát teljesen a kisantant érdekszférájába szorítja.

Róma. Bodrero jugoszláviai olasz követségi írásbeli jegyzéket nyújtott át Marinkovics külügyminiszternek. A jegyzék hangsúlyozza, hogy az olasz konzulok utólagos megállapítása szerint a tüntetések sokkal súlyosabbak voltak, mint az első pillanatban hitték. Megállapítja a jegyzék azt is, hogy a jugoszláv hatóságok nem léptek fel kellő eréllyel a tüntetőkkel szemben, míg az ismételt figyelmeztetés ellenére sem.

Az olasz kormány teljes elégtételt követel és fenntartja azt a jogát, hogy későbbi időpontban anyagi és erkölcsi kártérítést is igényeljen.

Ellenkező esetben elhárítja magáról a felelősséget, az esetleges súlyosabb következményekért.

az averescánusok nem kezdeményeznek többé olyan akciót, mely esetleg a nemzeti parasztpárt ellen irányulna.

Ugyanis az a véleményük, hogy mindkét pártot közös cél vezeti, vagyis a liberális kormány megbuktatása. A közös cél érdekében Averescu tábornok hüvelyébe dugja egyik kardját s a jövőben csak a liberálisok ellen fog harcolni.

Hogy áll a kölcsön?

A kölcsön szekere csiga lassúsággal halad a külföld göröngyös útjain. A két hónapos tárgyalások eredménye még mindig egyenlő a zéróval, ambar a kormány már csak napokra teszi a perfektuálást. Az utóbbi napokban nagyon szerteágaztak a tárgyalások. Tárgyalások folynak Bukarestben, Párisban, Londonban és legújabb értesüléseink szerint a közeli napokban Berlinben is megindulnak a megbeszélések. A Reichsbank állítólag nehézségeket gördített a lej stabilizációja elé. Schacht, a német pénzkapacitás köti magát ahhoz, hogy Románia rendezze függőségeit Németországban, viszont Bratianu Vintila ahoz ragaszkodik, hogy Németország is rendezze a Banca Generala háborús bankjegyeit. Az egyik pénzügyi probléma, míg az utóbbi politikai probléma. Schacht véleménye az, hogy a politikát ki kell kapcsolni a pénzügyből, mert a politikai problémák más alkalommal is elintézhethők.

A nehézség tulajdonképpen abban rejlik, hogy a Reichsbank feltételei mellett a Bank of England és a Federal Reserve Bank is állást foglaltak, úgy, hogy a kérdés kényességénél fogva nem lehet csak egyszerűen napirendre térni felette, ahogy azt eleinte Bratianu Vintila gondolta. Az akadályok elsimítására Victor Antonescut küldi ki a kormány, aki valószínűleg június 6-án Berlinbe utazik, hogy felvegye a tárgyalások fonalát.

A KINAI KÉRDÉS

★

Japán, így jelentik, újabb csapatokkal szállotta meg Mandzsuriát.

A kínai kérdés ezzel új fejezethez jutott el, azaz helyesebben: visszatért oda, ahonnan elindult. Mert — és ez az egész kérdés lényege, — évezredek óta és most is: Mandzsuriáról van itt szó, mivelhogy az egész kínai problémának Mandzsuria a nyitja, Kinának Mandzsuria a kapuja.

Az a terület, amely az Argun, az Amur, az Usszuri folyása, a Góbi-sivatag, Korea és a tenger között terül el, amely körülbelül háromszor akkora, mint amekkora Románia, évezredek óta bölcsője minden hatalmi törekvésnek. Innét indultak el a fehér hunok, hogy meghódítsák Kinát és Indiát. Innét indultak el Nyugat felé Attila ősei. Innét indult el Kublaj kán Kína felé, s hiába volt a kínai fal: 1644-ben Szuncsi, a mandzsú vezér innét üzte el Pekingből a Ming-dinasztiát, s a mandzsuk tartották hatalmukban Kinát 268 esztendőn át, egészen a mandzsú császári dinasztia bukásáig, s a kínai köztársaságig.

Honnan Mandzsuria hatalma? Mindössze tizenkét-tizenháromezer millió lakosa van, ám ez az ország fekszik a tenger kapujában, Kína fölött, s a kínai császárság akkor bukott meg, amikor Japán, a szigetország, először kezdett ázsiai kontinentális politikát, — tehát világpolitikát — csinálni, s amikor így először fedezte föl, hogyha Mandzsuria az övé: ura az egész Keletnek.

Japán előtt ezt az oroszok is felfedezték és miután 1860-ban már az Amurig előrejutottak, be akartak fejszkelődni Mandzsuriába. Itt kezdődött az orosz-japán küzdelem, 1894-ben Japán megszállotta Port-Arturt, Mandzsuria fő kikötőjét, mire az európai hatalmak tiltakoztak ez ellen, — mondván, hogy megvédik Kinát. A japán-kínai háború után így Japán nem mehetett bele Mandzsuriába és mert Oroszország ráadásul még bérbe is vette Port-Arturt, sőt megkezdte a mandzsú-vasút építését, kénytelenül kellett következnie a japán-orosz háborúnak.

Mukdennél, mandzsú területen, győzött Japán, s azóta Mandzsuria — japán terület. Csangcsolin, a mandzsú diktátor, csak előretolt sereghajtója Japánnak, mintahogy az övé a mandzsú-vasutak, a szén- és aranybányák: Japán számára hallatlanul fontos terület ez. Mintahogy Kato miniszterelnök mondotta: két százötvenmillió japán számára van hely a mandzsú-földön. Fában és ércben gazdag, megtermi a búzát, az árpat, a rizst, a zabot, a rizst, a pamutot, az indigót, a burgonyát és a dohányt: kell-e ennél külön és kívánatosabb terület a japán törekvések számára?

Az Egyesült Államok vették észre legelőször Japán nagyszabású tervét. 1910-ben Knox amerikai külügyi államtitkár tiltakozást jelentett be az ellen, hogy Japán kínai területen főhatalmi jogokat gyakorol. Mi lett erre a válasz? Japán nyíltan visszavonta katonaságát — és két év múlva megbuktatta a kínai császárságot. Kinát Japán-öv veszi azóta körül. Japáné Koera, Japáné Formosa, Japáné a Csedzsi sziget, a Sárga tenger bejáratánál, Japán áll Tiencsinben s Japáné most Mandzsuria is. A kínai kormánynak eddig sem volt hozzá sok köze s a térképeken hiába kínai terület az, Mandzsuriában Japáné a bányák s a vasut, japánoké a rengeteg új ültetvény s a japánoké a fegyver.

Japán Mandzsuriát akarja s azt mondja, hogy a kínai kérdésbe csak azért avatkozott bele, hogy megvédelmezze mandzsúriai érdekeit. Ez magyarul annyit jelent, hogy Japán Mandzsuriát is azért akarja, hogy megvédelmezze magának ezentúl is — kínai érdekeit.

Hölgyek figyelmébe!

Modern hölgy csak modern hölgyfodrász szalonba jár, az újonnan átalakított párizsi mintára berendezett RÜLL hölgyfodrászat a legkényesebb igényeknek is megfelelően a hölgyközönség szolgálatára áll. Speciális vas- és vízdolgozás és hajvágás. Manicűr. — Hajfestések minden színben. A legmodernebb hajmunkák bonyolult Transzformáció. — Tomburler választék.

A hölgyközönség szíves pártfogását továbbra is kéri

RÜLL MÁTYÁS fodrász

Kapu-utca 66. szám, (a Korona mellett).

Külön bejárat az udvar felől.

Gyergyótölgyest és környékét magához ölelte a Regát

A fajtogató ölelésből hat-hét ezer magyar kiáltoz pártfogás után — A gyergyótölgyesi kommunizmus és a régi nemzetipárti vezérek színeváltozása — Hetekig nem lát kenyeret a lakosság s napi keresete 70—80 lej — És töméntelen új élet fogan a nyomorúságban

Gyergyótölgyes. (A Brassói Lapok kiküldött munkatársától.) Gyergyótölgyest és környékét magához ölelte a Regát. Magához ölelte magyarostól és erdőtől. Mert ez a két-tő volt a fontos az új közigazgatási ravaszkodásnak. A magyarokat Csikmegyétől vették el, — maradt ott ugyanis elég! — az erdők? az erdők pedig, a közbirtokossági erdők, csak olyan jólétező fejőstehenek a Regátban is, mint mindenütt a Székelyföldön.

Gyergyótölgyes és környéke csakhamar nyögni kezdett a Regát fajtogató ölelése alatt. És feljajdult. Hiszen addig a nevét is alig hallotta Neamtu megyének. Új fővárosa pedig, Piatra-Neamtu, a földrajzi távolságtól eltekintve, is iradatlan messzeségbe esett tőle. Gyergyótölgyes és környéke tehát nyögött és jajgatott.

— Vagyunk még itt is magyarok!

Kettős iránya volt ennek a jajgatásnak. Szólt a magyarság zöme felé, hivatalos formában is, aztán szólt a kormány felé. A kormány észrevette, s mosolygott. A magyarság nem vette észre, s nem is mosolygott. — Gyergyótölgyes, Holló, Borszék és a többi elszórt községek magyarsága politikai szempontból elvesztette a jelentőségét. Neamtu-megyében szavazhatnak úgy, ahogy akarnak. Ki sebbségi listát ott úgy sem lehet fellátni, paktumot kötni sem lehet. A hat-hétezer főnyi magyarság így sorsára hagyódott. És elhagyatottságában, minden támogatás nélkül, keserves küzdelmet kezdett, hogy visszacsatolódjék a magyarsághoz, Csikmegyéhez. Egyetlen ereje volt, hogy az ottani románságnak is jobban megfelelt Csikszereda, mint megyeszékhely. Kijárók és memorandumok árasztották el a kormányt. A kormány azonban még mindig mosolygott.

— Lehet, hogy az ottani románságnak is jobb Csikszereda, mint Piatra-Neamtu, de az ottani románság nemzetipárti.

Megkezdődik a metamorfozis

A magyarság nyögött tovább és valami keserű daccal megkezdte a harcot a maga kis, de neki annyira fontos helyi érdekekért. Iskolák... egyházak... A románságnak volt okosabb és jövedelmezőbb útja is. A régi nemzetipárti vezérek, Branea Tódor katolikus lelkész és Niculescu Aurél bankigazgató-kereskedő-fakitermelő lassan, de biztosan liberálisok lettek. Érdekes metamorfozis volt. A pártállási eltéréssel megváltoztak az indulatok és a lelkek is. Addig a magyarság és a románság jó egyetértésben voltak egymással, most a magyarság azt vette észre, hogy védelmező frontot kell csinálnia régi barátaival szemben. Le kell azonban szögeznünk itt, hogy a front nem a románság tömegével szemben áll, hanem csak a „színeváltozott” vezetőkkel szemben. A nép érdeke, mint mindenütt, ott is ugyanaz: legalább néhány napján kenyér a puliszka helyett.

Sajnos azonban, a régi vezetők hatalmas átváltozásukkal egyenes arányban nőtt. Kezdődött a kisajátításokkal.

A tölgyesi római katolikus hitközség a saját temetőjéből kapott 900 négyszöglet.

Ugyanakkor a gyergyószentmiklósi görög keleti egyház, amelynek akkor egyetlen tagja sem volt, s most is leszámolható a tagokat a tíz újjadon, tizenegy hold elsőrendű erdőt kapott. A tölgyesi görög katolikus eklézsiánál a pap is, kántor is, harangozó is részesült az agrárreform áldásaiból. Az elvett magánjavak 70.000 holdnyi területéből semmi se jutott a magyaroknak. A kormánynak viszont meg kellett hálálnia, hogy a vidék néhány emberén látszólagos liberális szint kapott.

A metamorfozis befejeződik

A liberális színváltozás okos és gazdaságos volt Braneanak is, de különösen Niculescunak. Üsszekötöttéseivel erdőt szerzett, s fakitermeléshez fogott. Már mondtuk, hogy bankja is van és boltja is van. Hamarosan a vidék egész gazdasági ütemverése rajta ment keresztül. A liberális recept szerint csinálta. És amikor erejét a maga teljességében érezte, amikor az egész falu neki dolgozott, akkor egy merész és mindenképpen zseniális ötlettel megcsinálta a tölgyesi kommunizmust. Ez a kommunizmus így nézett ki: Niculescu volt

a gyűjtőmedence, az Állam, akihez minden pénz befolyt, de aki semmi pénzt nem adott ki. A munkások robotoltak, ő pedig ellátta a munkásokat mindennel. Bonokat adott ki, s ezekért a bonokért az ő boltja kiszolgáltatta a szükséges cikkeket. Csak az ő boltja! Bontott a csizmadiához, kovácshoz, szabóhoz, mert a csizmadia, kovács, szabó, mind-mind az ő szolgálatában állott. Kényur volt ő a maga portáján, aki kiküszöbölte alattvalói közül azt a bizonyos gyűlöletes pénzt. Miért kell pénz, ha mindennel ellátja alattvalóit? Természetesen az illő keretek között. A bonrend szer törvényesített szokás lett Tölgyesen, s ha a munkások dühöngtek, Niculescu szeliden mosolygott.

— En pénzt nem adok! Keressetek máshol munkát.

Az iga nyikorgott tovább, mert élni a tölgyesieknek is kell, még akkor is, ha ennek az életnek a puliszka, a nyúves turó és az avas szalonna adja meg a mindennapi ványadó erőt.

Niculescunak tehát nagyon jól beült a liberális-vedlés. Jobban beült, mint a liberális pártnak. Kitént ez a választásokon, a mikor a falusiak azt mondták:

— Ha Niculescu a nemzetipárti szavazna, akkor mi mind liberálisok lennénk.

Az utolsó ütközet

Mindezek érthetővé teszik, hogy az új közigazgatási helyzet nem volt kedves sem a románoknak, sem a magyaroknak. Visszakivázták, visszasóhajtozták Csikmegyét. A liberálisok sem voltak már annyira könyörtelenek. A nép bajáról nem tudtak, a régi vezetőket pedig hűséges liberálisoknak ismerték meg. Engedélyezték a szavazást: Csikhoz, vagy Neamtuhoz akarnak-e tartozni az elcsatolt községek? A községtanácsok szavaztak. Legelőször Tölgyes és produkálta a következő eredményt: 8 szavazat Csik, 2 szavazat Neamtu. A fősztolgabíró dühösen ordított a tanács tagokra:

— Afaré.

A prefektus telefonált a kormányhoz, a borszéki község tanácsot feloszlatták, a többi községekben pedig meg sem ejtették a szavazást.

Ezt már nem is a kormány csinálta. Ez a prefektus műve volt. Nagyon megszerette már azt a vidéket, ahol közbirtokossági erdők vannak. Ő is, a subprefektus is és lefelé az egész közigazgatási szervezet. Hiszen csak ráizennek a közbirtokosságokra: ennyi és ennyi fára volna szükségünk! Kiténő állapot ez! Neamtu-megye prefektusa bizonyára nagy irigységgel gondolt Csikmegyére, mert az csupa ilyen közbirtokosságokból áll. Világért sem engedi visszacsatolni Tölgyest és vidékét. Legalább a fejőstehen egyik cicse maradjon nekik.

Mirőlunk elfelejtkeztek

Ebből a rettenetes zűrzavarból, különös metamorfozisokból, hivatalosok és nem hivatalosok érdekhajszásából és a napról-napra növekedő nyomorúságból sikoltoznak felénk az elszakított magyarok:

— Mirőlunk elfelejtkeztek!

Igen, elfelejtkezünk róluk, Gyergyótölgyes lelkes katolikus papja szaladgált, kereste a pártfogókat, nyaggatta a magyarpárti vezéreket: gondoljanak néha-néha ránk is. Semmi sem történt. Miért is történt volna? Az a néhány ezer főnyi magyarság politikailag nem használható. Segítséget viszont mit nyújthatna nekik az ősszmagyarság? Semmit. Legfőljebb erkölcsi erőt, legfőljebb azt a megnyugtató tudatot, hogy ismerjük sorsotokat, tudjuk bajaitokat, veletek érünk és valljuk, hogy hozzánk tartoztok. Ennyit adhatunk nekik. De mikor ez annak a lekapcsolt néhány ezer magyarnak olyan sok, majdnem minden. Bizakodást és erőt ad az újabb küzdelmekre és egyszerre levezeti azt az elkeseredettséget, ami az elhagyatottsági érzésének a legjellemzőbb és legveszedelmesebb következménye.

Figyeljünk már fel a gyergyótölgyesi magyarok panaszkodására.

Hátha a biztatáson kívül egyéb segítséget is vihetünk nekik. Nagyrésztük napszámos, hetekig nem látnak kenyeret, s dohosodott lisztből főzött puliszka mellett húzzák az igát, a mivel naponta 70—80 lej keresnek.

És életet adnak nyolc-tíz gyermeknek.

Kacsó Sándor

A Kolozsvári Magyar Színház előadásai az Apollóban

Ünnepi megnyitó előadás: Pénteken, június hó 1-én este 8 $\frac{1}{2}$ órakor operett-ujdonság, először,
a budapesti színházi évad legragyogóbb szenzációja

Főszerepben:

Kolbát Ilkó
Mende Klári
László Andor
Hász Aladár

MESÉK AZ IRÓGÉPRŐL

Főszerepben:

Kőszegi Margit
Réthely Ödön
Leővey Leo

2975

Halálos ítéletet hozott a prágai törvényszék a Vörösmarty-ügyben

Mihalkót halálra, Klepetárt életfogytiglani elzárásra ítélték

Prága. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A prágai törvényszék Vörösmarty Margit meggyilkolása ügyében három heti tárgyalás után tegnap este tíz órakor hirdette ki az ítéletet. Az esküdtek verdiktje után a törvényszék tanácskozássra vonult vissza, majd kihírdették az ítéletet, amely szerint a fővádottat

Mihalkót halálra, Klepetárt életfogytiglani elzárásra ítélték.

A harmadik vádlottat, Sikorszyt tizenöt évi súlyos börtönnel sújtja az ítélet.

A védők semmisségi panaszt jelentettek be.

Ausztria megtagadta Kun Béla kiadatását

A bécsi tárgyalást a jövő héten megkezdik

Bécs. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A tartományi törvényszék vádta. A tartományi foglalkozott Magyarországnak Kun Béla kiadatására vonatkozó kérelmével. Ismeretes, hogy a magyar átirat a kiadást azal indokolja, hogy

a volt népbiztos nem politikai, hanem közönséges bűnös, akit többek között három rendbeli rablói bűncselekménnyel is vádolnak.

A tartományi törvényszék vádta. A tartományi foglalkozott Magyarországnak Kun Béla kiadatására vonatkozó kérelmével. Ismeretes, hogy a magyar átirat a kiadást azal indokolja, hogy

Kun Bélát nem adja ki Magyarországnak.

A nemleges határozat indoklása kiemeli, hogy a vádta. A tartományi foglalkozott Magyarországnak Kun Béla kiadatására vonatkozó kérelmével. Ismeretes, hogy a magyar átirat a kiadást azal indokolja, hogy

Egyébként ezeknek a vétségeknek az ügyében, melyeket Kun osztrák területen követett el,

a fő tárgyalást a jövő héten kezdik meg.

Nyílt levél a meteorológusokhoz

Braim!

Szállok önökhöz, mert amit ez a tavasz csinál, az már csakugyan nem tréfádolog. Ha jól emlékszem, a múlt év októberében már patlogott a kályhában a tűz, a jöllehet, azóta nyolc hónap telt el, még mindig vannak olyan lakások, ahol nem öntötték le a parazsat. Az önök állítása szerint ez a földréz, amelyen ma állunk a csizmát, a mérsékelt égő alá tartozik, ami magyarul — úgy látszik, — annyit jelent, hogy kilenc hónapig tart a nátha és a triszkölés és csak három hónapig a tavasz, a nyár és az ősz. Valamikor ugyan az iskolában másképp magyarázták a dolgot, ez azonban olyan régen volt, hogy azóta bizonyosan korrigálták ezt a tudományos tulzást, tény azonban, hogy egyesek még mindig a meleg idő jéréára osztják meg az egyes évszakokat. Egy-zeren és röviden tehát arról van szó, hogy lehetetlen, amit ez az időjárás az utóbbi időben velünk művel.

Alulírott, mint jámbor mérsékeltégővel patkány, aki valami atavasztikus kényszer folytán már március végén levedtem magamról mindig a télikabátot, mint a kigyó a bőrt, vagy a kutya, meg a ló, a tavaszi bundáját és a szőré, két hónap óta lesem színszorogva, hogy mikor bolondít meg az első igazi tavaszi napsugár, s mikor juttatja eszembe a kék égbolt és a virágníjlás örökre eltűnt ifjúságomat. Két hónap óta figyelem a szelek járását, a felhők húzását, de eddig minden reményesé-

gemet lefagyasztotta ez a zord idő. Önökhöz fordulok tehát, akik ismerik a természet titkait, hogy úgy mondjam: ravasz cimborásban élnek az elemekkel, gyakran találkoznak és beszélgetnek a passzátokkal, antipasszátokkal, depressziókkal, izobárokkal, azóval azokkal a természeti tünetmennyekkel és jelenségekkel, a melyek az időjárást örökön izgatják, önökhöz fordulok, hogy beszéljenek már a lelkükre a tengeráramoknak, a napkitöréseknek, kóbor szeleknek és a légnyomásoknak, hogy elég volt, hagyják már abba ezt a komisz berzenkedést és derüljenek már egy kicsikét jobb kedvre. Gondoljanak arra, mi történik, ha a nők észreveszik ezt a hosszú telet és dívatbáhozák a tavaszi bundákat, kucsmakalapokat, halinacipellőket. Mi történik, ha a nők rájönnek arra, hogy voltaképpen kilenc hónapig tart legújabbán a tél és ezt a háromnegyed esztendő fel fogják osztani négy vagy öt külön évszakra? Emellett megtartják a háromnapos tavaszt, a hathetes nyarat és a kéthetes őszit is és három kabát, tizenkét kalap, huszonnégy cipő és tizenhat kosztüm helyett jövőre már mindennek a négyszeresét vagy ötszörösét követe-lik. Mit fognak csinálni a zálogházak, ha az ember egész évben odahaza tartja a nagykabátját? Ki issza meg azt a rengeteg sört, amit a nyári vendéglősök raktároztak fel? Maholnap már csak a sikkasztók, betörők, kassza-furók és hamiskártyások ehetnek például zöld-séget, olyan drága minden emiatt a szibériai időjárás miatt. Vagy azt akarják a depressziók hogy megszago!ja a huncutságukat a főkincstárnok ur is és megadózassa valami cimen ezt az állandó hideget?

Ezer dolgot sorolhatnék még fel, de szükségtelennek tartom, mert hiszen beszél helyettem a Meteorológiai Intézet ma kiadott legutolsó jelentése, amely továbbra is igen hideg éjjeleket és hűvös nappalokat jósol. Hallgassanak hát rám uraim és értsenek szót a napkitörésekkel, birják rá azokat a csirkefogó „centrumokat”, hogy kotródjanak el az ördögbe, a sarkokra, ne komédiázzanak örökösen Közép-európa fölött, s ne legyenek folyton „előnyomulóban”. Sok volt már a helyenkénti csapadék-ból is, egyelőre nincs szükségünk több szélre, esőre, hűvösre, — megleget akarunk uraim, kánikulát, hőhullámot, jöjjön inkább az ájuldozás és az agyguia, mint ez a vigasztalan,

örökké borus hideg, amely a náthából az influenzába, az influenzából a tüdőgyulladásba a tüdőgyulladásból pedig a másik télbe löki bele az embert. Önök értenek a csillagok nyelvén, lágyítsák meg már végre a természet szívét, s ha már végleg le kell mondani a nyárról, s a régi jó harmincöt fokos aszfaltolvasztó hősegekről, hát legalább önök jósóljanak meleget. Egykútya, se önöknek, se nekünk nem kerül több pénzbe, ha mindennap azt jelentik, hogy „Chicágó felől őrjási magas légnyomás van előnyomulóban, amely Keleteurópa felé törekszik. Egyelőre meleg, később hőség, utána pedig szaharai forróság várható.”

Beszéljenek a passzátokkal és jósóljanak derűs napfényt, s olyan irdatlan hőseget, hogy az elkövetkező kánikulának már a puszta gondolata is felmelegítse az embert.

Mert mi történik így, ha nem érik meg augusztusra a dinnye, s kurácsonykor szüreteljük le az uborkát?

Mi?

Tisztelettel: Banán Tóbiás

Nagy hadgyakorlatok lesznek az idén

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A hadügyminisztériumból nyert értesítésünk szerint az idén nagy katonai hadgyakorlatok lesznek. Az első csoportnak június 1-én kell bevonulni, míg a második csoportot őszre szölitják be. A tartalékos tisztek behívása is két turnusban lesz megejtve. Felmentést csakis a tanítók kaphatnak, akik igazolni tudják, hivatalosan, hogy júniusban nélkülözhetetlenek. Ezeknek a bevonulását őszre fogják halasztani.

A BRASSÓI LAPOK

PANASZKÖNYVE

★

A múlt hét egyik napján Bora Péter csikszentdomokosi lakos feljelentést tett a csikkarcfalvi csendőrpáncsnokságon, egyik alkalmazottja, Dobos József ellen, azzal vádolva őt, hogy ellopta huszezer lej pénzét. Az ügyben a nyomozást Lázár Ferenc őrszancsnok kezdte meg. Maga elé hívatta a lopással vádolt férfit, két napig az őrs pincéjében tartotta és ott kinozta. Dróttal font ostorral végigverte a sarkától a fejéig, aztán megfordította, a mellére taposott és ismét úgy megverte, hogy az áldozat csaknem megsikeült. A domokosi őrsről levitték Csikkarcfalvára és ott tartották pincébe zárva még másfél napig. A kínzások itt is tovább folytatódtak. Betörték a fejét, testét kékre verték és mikor látták, hogy tovább nem bírja, tinkturával kezdték orvosolni a sebeket. 25-én az őrmester azzal az utasítással bocsátotta őt el, hogy ha valakinek el meri mondani megkínzását, újra véresre veri. A kékrevert ember anyja segítségével Csikszeredába ment, ahol orvosi látéletet vetettek fel a sérülésekről.

Az ilyen vérszomjas és durva őrszancsnokokat a felsőbb hatóságok figyelmébe ajánljuk, mert az ilyen közegek többet ártnak, mint használnak a békésen viselkedő lakosságnak és csend helyett csak csendzavarást érnek el.

Aláírás.

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat MAROSVÁSÁRHELY-re és tekintse meg

Székely és Réti

erdélyrészi butorgyár rt

hatalmas raktárral.

Bösendorfer, Stíngl, Wirt, Hoffmann

zongora és pianinó

gyárak képviselete. — Hiteles egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Mint a néger potabőre,
Heccoval ragyog cipője
lénye.

Gyártják:
„HECO“
HEITZ & THEIL,
SIBIU.

2700

Ócska színházi karzatjegyek erőszakos árusításával foglalkozik az aradi 2. ker. rendőrség

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A történet előzményei egy aradi Péter-utcai kis borbélyüzletben játszódtak le. Tóth György borbélymester csendesen elégedett szerény mesterisége mellett, s hogy az „Államhatalomnak” is kellőképpen lerója saját és külön robotját, ingyen borotválta Momac urat, a II. kerületi rendőrség detektívjét. Az idillikus viszonyt semmi sem zavarta, míg egyszerre május 15-én meg nem jelent Aradon egy opera társulat, mely a bukaresti operának adta ki magát.

Nosza rajta, a rendőrség buzgó és kevésbé buzgó hivatalnokai nemzetmentő kulturakcióba kezdtek és spontán lelkesedésből, ám a rendőri hivatás tekintélyt parancsoló piedesztáljáról, saját maguk láttak neki a jegyek árusításához.

Hogy milyen eredménnyel, azt nem tudni de a jegyekből ugylátszik még két nap múlva is volt.

És itt robbant ki a gyönyörű családi jelenet a békés borbély és a detektív között.

Egy bizalmas borotválkozási jelenet után május 17-én, tehát az opera megtisztelő látogatását követő harmadik napon, Momac ur, a buzgó műpártoló így szólt Tóth György hétköznapi borbélymesterhez:

— Kedves főnök ur, nézze csak, én gondoltam magára — és e szavakkal egy kettépett színházi jegyet helyezett a „ház asztalára.”

Tóth György csodálkozással vegyes áhítattal nézte a jegyet. Egy elhasznált színházi jegy — gondolta — s magában irigyelte is egy kissé a boldog halandót, aki a mai néhez viszonyok mellett színházba szokott járni.

— És mindössze potom hatvan lej az ára — mondta a rend kedélyes őre. — A Román Opera estélyére szól. Remélem, nem akarja megtagadni a bukaresti Nagy Opera támogatását. Ön lojális polgár, — gyertünk azzal a hatvan lejjel.

— De uram — hebegi a csodálkozó borbélymester — három okom is van arra, hogy a jegyre ne reflektáljak. Először is az opera már 15-én elment. Másodszor az opera nem volt a bukaresti nagy opera, mint ahogy azt a lapok is megírták, sőt egy csapnivalóan rossz tándorszínház és harmadszor a legszerényebb és leggyengébb okommal jövők elő, az egyéni szabadság fráziséval.

Ne is szóljon uram, tudom, hogy ez csak nagyhangú frázis, ám talán hatvan lejnyi ereje mégis csak van...

— Elég a dumából — mondá a rendőr ur, — gyertünk a dohánnyal. A parancs parancs és ha nem tejel le most, sokkal többbe kerül majd később. Én mondom, a maga jó embere...

Tóth Györgynek nem volt pénze. Utoljára is nem is clyan nagyon régen jött haza az orosz fogságból és így anyagilag eléggé vérszegény volt ahhoz, hogy egy nemlétező előadásra jegyet váltson. A mai viszonyok között.

Momac ur elment, de rövid pár nap alatt háromszor is visszatért. Kapacitálni próbálta Tóthot. — Baj lesz — mondta jelentősen és vészjóslóan. Ám Tóth bizott a 60 lej értékű egyéni szabadságban, s hajthatatlan maradt.

S itt elértünk a nagy fordulathoz.

Egy szép májusi napon „sürgős ügyben” idézést kapott Tóth György, a II. kerületi rendőrségre. Tóth, valjuk csak be, megijedt egy kicsit. Felment a rendőrségre, ahol Momac ur fogadta elsőszámu legkárörvendőbb mosolyával.

— Isten hozta, uram. Most majd meglátja, hogy igazat beszéltem. Ezzel bevezette a kerületi kapitány ur ő főfőkegyelmessége szentélyébe. Itt trónolt a főkapitány ur.

— Maga vette azt a bizonyos jegyet? harsogja a Nagyur.

— Kérem én még eddig nem vettem, de...

— Ugy, — robban ki a kapitány méltó hangja. Hát nem vette meg?

— Nem adott tehát 60 lejt? Jól van. Megmutatjuk mi, hogy ki az ur. Nem támogatja a román kultúrát? Jól van. Semmibe sem veszi a mi felszólításunkat? Jól van.

Kerül ez még 2000 lejbe is. Ulmi is fog érte. Én mondom. Jól van.

Elmehet.

És a szédülten álló Tóth Györgyre még egyszer rárikkantja: Elmehet...

A szegény borbély elment. Örült, hogy mehetett. Momac urt azonban az ilyen csekélységek nem alterálják. Tovább is bejárt az üzletbe. Persze borotválkozni. Tóth könnyörgött, vegye vissza a jegyet, de a detektív ur mindenkor így válaszolt:

— Parancs, parancs.

Most azután Tóth ur elmélkedhet. A hatvan usque 2000 lejig terjedő egyéni szabadságról, nézheti a használatnak látszó jegyet és

Rendelet az iskolai vizsgáztató bizottságokról

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az iskolai év befejezésének közeledtével egy nagy és ugyezólván súlyos probléma a vizsgáztatóbizottságok kérdése.

A multban nagyon szomorú képet kaptunk a vizsgák lezajlása után. Szomorú képet kaptunk első sorban azért, mert a teljesen idegen bizottságok nagyon sokszor nem jártak el a kellő objektivitással és a bukások száma évről-évre emelkedett. Gazdasági szempontból is nagyon hátrányos és költséges volt a bizottságok előtt való vizsgázás. Egy-egy ilyen vizsga költségeit az illetékes iskola fedezte, mert folyosítani kellett a bizottság tagjainak a napidijakat, melynek végösszege megközelítette a 150 ezer lejt. A bizottsági rendszernek azonban még egy óriási hátránya volt: rendszerint az iskolák felett lebegett a bezárás veszélye. Ha a vizgabizottság azt állapította meg, hogy a vizsgák eredménye nem kielégítő, akkor a nyilvánossági jogot sem kaphatták meg az illető iskolák.

A közoktatástügyi miniszterium is rájött ennek a módszernek a hátrányára és türehtelen voltára és legújabb intézkedésével leegyszerűsítette a vizsgák megejtését. A miniszterium 66,390 számú rendeletével értesítette az összes iskolai vezérinspektorokat, hogy mindazok a kisebbségi iskolák, melyek elvesztették nyilvánossági jogukat, készítsék elő tanulóikat a vizsgákra. Ha az illető iskolák tanulóinak száma meghaladja az ötvenet, akkor az iskolai vezérfelügyelőség egy vizgabizottságot nevez ki, mely bizottság az illető iskola helyiségeiben levizgáztatja a tanulókat.

A bizottságok kinevezésére a miniszterium

várhatja a kapitány ur fenyegetéseinek következményeit, a börtönt és az egyebeket.

Mint, ahogy várhatja is.

Hiszen halálos bünt követett el. Egyrészt nem támogatta az operának nevezett staggione-t, másrészt ezzel hivatalos hatalommal való visszaélésre kényszerített egy rendőrségi detektívet és egy kerületi kapitányt.

B. K.

az alábbi utasítást adta a felügyelőknek:

A bizottságok kinevezésénél úgy kell eljárni, hogy csak a román nyelvre, a földrajzra és a történelemre küldendő vizgabiztosok. Ezek a vizgabiztosok pedig az abban a körzetben levő állami iskolák tanáraiból küldendő ki, míg a többi tantárgyakból a vizgázó iskolák tanárai ejtik meg a vizsgákat. A biztosok napidijait az illetékes iskolák fedezik.

E rendelettel kapcsolatban tehát nagyon lényeges változás állott be a vizsgák megejtése körül és nagyon leegyszerűsödött a vizgabizottságok költsége is. Ugyanis a jelen rendelet értelmében minden iskolába egy három tag bizottságot küldenek ki, vagyis egy román, egy földrajz s egy történelem-szakos tanárt. Mivel ezek a tanárok az állami iskolák kebeléből kerülnek ki, vagyis azokból, akik a fentti tantárgyat az év folyamán is tanították, elérkezünk oda, hogy a tanulók nem kerülnek teljesen idegen professzorok elé.

Gazdasági szempontból is megvan a maga előnye az új rendeletnek, mert ez az újabb eljárás a régi 150 ezer lejes költséggel szemben csak 10—12 ezer lejes megterhelést fog jelenteni az iskoláknak. A másik előnye pedig az is, hogy a többi tantárgyakból azok a tanárok vizgáztatnak, akik egész éven keresztül tanították a tanulókat.

Ugyancsak a közoktatástügyi miniszterium rendelete értelmében a magánvizsgák június 20-ig ejtendőek meg, míg az évvégi vizsgák június 5—24-ike között tartandók meg. Az érettségi vizsgák időrendje pedig június 25-től július 10-ig terjed.

A regáti hadirokkant négyszer kedvesebb a kormánynak, mint az erdélyi

Felemelték szavukat az északerdélyi invalidusok

Nagybánya. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését a Hadirokkantak Egyesületének helyi bizottsága. A tagozat több mint három éve alakult meg, s ez idő alatt olyan élénk tevékenységet fejtett ki, hogy — mint Észak-Erdély egyedüli fiókegyesülete — ma nemcsak a közvetlen környéket képviseli, hanem szószólója általában egész Szatmár-, Szilágy- és Máramarosmegye hadirokkantjainak is. A közgyűlésen e három vármegye közel száz községből vettek részt kiküldöttek, s illetéknéppen a tagozat ez alkalommal Észak-Erdély összes invalidusainak sérelmeit juttatta kifejezésre.

A szokásos napirend letárgyalása után a közgyűlés határozatot fogadott el, amelyben elkeseredetten emelte fel szavát az erdélyi hadirokkantak, özvegyek és árvák különösen mostoha kezelése ellen. A határozat rámutat arra, hogy a kormány ezen a téren is előnyben részesíti az ókirályságot, holott az emberi jogok legelemből elvei szerint igazán nem volna szabad különbséget tenni hadirokkantak és hadirokkantak között s ezzel megosztani azokat, akik egyránt áldozatai a világháborúnak. Mert míg pl. egy három gyermekes, száz százalékos rokkant közkatona az ókirályságban 100 lej alapnyugdíjat és 568 lej drágasági pótlékot kap, összesen tehát 668 lejt havonta, addig egy ugyanilyen erdélyi hadirokkant csupán 97 lej drágasági pótlékot „élvez”, azaz havonta 157 lejt.

Az ókirályságbeli hadirokkant eszerint 4-szer kedvesebb a kormánnyal szemben, mint az erdélyi. És ez az arány áll fenn valamennyi kategóriát tekintve!

A határozat természetesen nem csupán ennek a kirívó igazságtalanságnak a megállapítására szorítkozik. A méltatlankodás keserű

hangján emeli ki azt a tényt is, hogy ugyanakkor, amikor a kormány április elsejével az őrmesterek és tisztek nyugdíjait legalább kétszeresére, de számos esetben ötszörösére is emelte, a hadirokkant altisztek és közemberek részére mindössze tíz százalékos emelést engedélyezett, ami az erdélyieknek 5—20 lejes többletet jelent csak. Ez annakutána történt, hogy a népjóléti miniszter a mult év decemberében ünnepélyes ígéretet tett, miszerint a legalacsonyabb hadirokkant-nyugdíjat is az ezer lej fölé fogja emelni.

Epanaszolják aztán, még a hadirokkantak, hogy a rendkívüli segélyek dolgában is hátrányosabb bánásmódban részesülnek az erdélyiek, mint a regátibeliek. Ilyen célra az itteni fiószervezet csak évi harminc ezer lejt kap, míg a regáti tagozatok sokszorosan többet s ott emellett időnként természetesen főleg ruhasegélyeket is nyújtanak.

A közgyűlés végül kifejezte, hogy továbbra is küzd a jasi kerületi szervezet által felállított követelések teljesítéséért, amelyekben kimondták, hogy a rokkantak csak akkor nem panaszkodhatnak, ha a rokkantsági százaléknak megfelelően napi 100, 80, és 40 lejt családtagjaik után pedig ennek 25 százalékát kapnak, ami egyedül volna méltányos.

A közgyűlés egyébként újrávalasztotta az eddigi vezetőséget, amelyben az elnöki tiszttel Kupsán Gyula bányagazgatási tisztviselő, a titkárit Rogozsár István, a pénztárost Katona József, az ellenőrieket pedig Csigan György és Sárközy Márton töltötték be.

Befejezésül külön elitélték a városi tanácsok rideg magatartását, amellyel a törvényes rendelkezésekkel ellentétben nem működnek közre kellőleg a hadirokkantak támogatásában, holott kötelesek volnának őket egy a földosztásoknál, mint a különböző bérletekkel előnyben részesíteni.

URODONAL

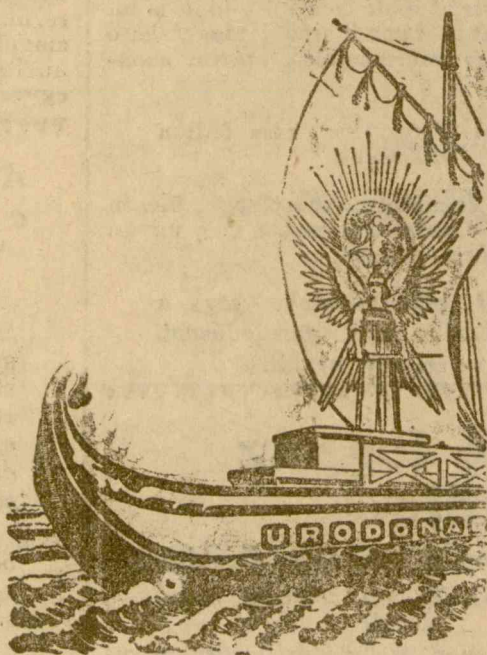
és az orvosi vélemény.

Kijelentem, hogy az URODONAL többszöri használat mellett a többé-kevésbé komoly következményekkel járó húgysav okozta betegségeknek kitűnő gyógyhatással bír. Olyan személyeknél, akiknek szervezete hajlamosságot mutatott az ízületi csúszhoz, minden reményemet feltűlmutató eredményeket értem el. Az URODONAL-t ezután is minden előforduló esetben használni fogom.

Dr. Aversa József

egészségügyi felügyelő Palermóban (Szicília.)

Amidőn az URODONAL a földhöz közeledett, látható volt, hogy a csónakot angyal kormányozza, a gyógyulás hírnöke, aki a halandó emberekhez szállt, hogy őket megszabadítsa a vesebajoktól.

Örömmel igazolom, hogy az URODONAL rendelésével, gyógyíthatatlan köszvényben szenvedő betegnél, az URODONAL hatását és kitűnő eredményét tudtuk megállapítani. Egyetlen eddig használt szer sem hozta meg a kívánt eredményt, az URODONAL használatánál azonban a beteg el volt ragadtatva a kitűnő gyógyhatástól; én pedig elhatároztam, hogy az URODONAL-nak megadom az elsőbbséget minden más, ez ellen a betegség ellen rendelt gyógyszer előtt.

Dr. Lamberto Pisani

Montebello (Pavia.)

Chatelain telepek, Paris, Rue Valenciennes 2 bis.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Romániai vezérképvislet: „Standard” drogéria, Bukarest, Strada Zorilor 2.

Gazdasszonyok

ne fogadjanak el mást csak a Krbekné-féle Házicukrászai című könyvet, Ara 40.— lej. Kapható mindenütt.

Rendeléseknél hivatkozzék lapunkra!

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24000 címszó tartalmaz. I. Román-Magyar rész fűzve 80.—; II. Magyar-Román rész fűzve 80.—; a két rész együtt kötve egész vászon kötésben 180.— lej; díszes félbőr kötésben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTALYA.

Az ellenparlament neve: Nemzeti Gyűlés, első szónoka: Maniu Gyula

Bukarestben ül össze az ellenparlament, melyet legkésőbb június 20-ig összehívják. Az ellenparlament is dönt az új törvények kérdéseiben

Brassó. (A Brassói Lapok munkatársától.) A nemzeti parasztpárt vezetősége már jórészt döntött az ellenparlamenttel összefüggő rész kérdésekről. Így például elhatározták, hogy az ellenparlament neve Nemzeti Gyűlés (Adunarea Națională) lesz s hogy ülés szakát a liberális parlament rendkívüli szesziojával egyidejűleg, legkésőbb azonban június 20-ig összehívják. Az ellenparlament székhelye Bukarest s az üléseket egy nagyobb nyilvános teremben tartják meg. A Nemzeti Gyűlésnek 387 képviselő (honatya) tagja lesz, tehát ugyanannyi, mint a legális parlamentnek; a szenátorok száma szintén megegyezik a liberális szenátus tagjainak számával.

A Nemzeti Gyűlés elnevezést a párt azzal indokolja, hogy erre a névre a gyulafehérvári parasztiok százazreinek felhatalmazása jogosítja. Az ellenparlament napirendjét a pártvezetőség határozza meg. A megnyitó beszédet, mely a politikai helyzetről való általános áttekintés lesz, Maniu Gyula tartja. Az expozé szíves vita követi.

A vita befejeztével a Nemzeti Gyűlés a napirend kérdésének taglalására tér át.

Az ellenparlament az expozéval és az azt követő általános vitával a trónbeszédet és a felirati vitát helyettesíti. A vita befejeztével a Nemzeti Gyűlés a napirend kérdésének taglalására tér át.

Ezekkel a kérdésekkel egyidejűleg az ellenparlament megvitátja azokat a problémákat is, melyeket a liberális kormány terjeszt saját parlamentje elé s leszögezi azokat a megoldásokat, melyek leginkább megfelelnek a közérdeknek.

A munkarendnek ebből az előzetes beharangozásából úgy látszik, hogy a Nemzeti Gyűlés kontrakarrikirozni fogja a liberális parlament tevékenységét.

A nyári szünet előtt főtárgyalásra kerül a Temesvári Szerb-Takarék sötét ügye

Elkészült a könyvszakértő jelentése

Temesvári tudósítónk jelenti: A sötét mulat Temesvári Szerb Takarékpénztár ügyében még mindig tart a vizsgálat. Marcu Traján törvényszéki könyvszakértő majdnem egy évi munka után most adta át a vizsgálóbírónak jelentését. Marcu Traján jelentése

meglepő novumokat ad és ezek egytől-egyig mind igen súlyos és újabb órák a Szerb Bank igazgatósága ellen.

A könyvszakértő hivatalos egyszerűséggel de a leghatározottabban jelenti, hogy a bank egész léte alatt illetve hosszú évek sora óta

kizárólag hamis könyveléssel exisztált és hamis könyvelési tételekkel milliók károkat okozott.

A szakértő szerint az igazgatósági tagok köréről az üzelmekről feltétlenül tudtak. Különben a szakértők pontos számszerű adatokkal számol be arról, hogy milyen összegeket loptak el s így érthető az, hogy a kisbetegetek keserves pénze is elillant...

Rajna R. Gyula egymaga tizennyolc milliót kezelt el, Hauska Rudolfot a a nagytekintélyű vezérigazgatót nem kisebb összeg hiánya terheli.

Seciureanu vezetőügyész ma áttette Jonascu vizsgálóbíróhoz Lázár Kornél dr. csődtömeg gondnok kérelmét, amely a vizsgálat erőlyes és gyors befejezését kéri. A kihallgatások a jövő héten befejeződnek és előreláthatólag megkezdéseket hoznak ebben a rég húzódo ügyben. Valószínű — értesülésünk így szól — hogy az ügy még a nyári szünet alatt főtárgyalásra kerül.

SZÍNHÁZ

ÜNNEPI MEGNYITÓ-ELŐADÁS

A kolozsvári magyar színház első előadása pénteken este:

MESEK AZ ÍRÓGÉPRŐL

Pénteken este ünnepi külsőségek keretel között kezdődnek meg a kolozsvári Magyar Színház előadásai.

Ezen az első estén az ideai budapesti évad legragyogóbb sikerű, leghíresebb operette-ujdonsága, a „Mesék az írógépről” fog színpadra kerülni.

A „Mesék az írógépről” három egymásutáni estén kerül színpadra: pénteken, szombaton és vasárnap.

Vasárnap délután 4 órakor is lesz előadás: A híres „János vitéz” kerül sorra, még pedig mérsékelt helyárakkal.

Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a „Mesék az írógépről”-nek mind a három előadására, valamint a „János vitéz” délutáni előadására már árusítják a jegyeket az Apolló pénztáránál délelőtt is, délután is.

HETIMŰSOR

Péntek, (június 1.) Mesék az írógépről. (Megnyitó ünnepi előadás. Operett-ujdonság. először. Kolbay Ildikó, Mende Klári, Kőszegi Margit, László Andor. Ihász Aladár, Réthelyi Ödön, Leővey Leó, Selmeci Mihály föllépésével. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 1.)

Szombat, (június 2.) Mesék az írógépről. (2-odszor. Sorozatszám: 2.)

Vasárnap (június 3.) délután 4 órakor: János vitéz. (Olcsó helyárakkal. Sorozatszám: 3.)

Vasárnap (június 3.) Este 8 és fél órakor: Mesék az írógépről. (3-adszor. Sorozatszám: 4.)

A mai pénzpiac A lej mára változatlan Száz lej Zürichben 3.21

100 lej 0.62 dollár	1 dollár	162.85 lej
100 lej 4.37 1/2 shilling	1 angol font	796 1/2 lej
100 lej 3.53 1/2 m. pengő	1 pengő	28.55 lej
100 lej 2.5880 márka	1 márka	39.10 lej
100 lej 20.87 cseh kor.	1 cseh kor.	4.83 lej
	1 o. schilling	23 lej
	1 svájci frank	31.46 lej

Nem vonulnak ki a magyar képviselők a parlamentből

Az Adeverul cikke a magyarpárti képviselők állásfoglalásáról

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Adeverul tegnapi számában és ennek nyomában több vidéki lapban az a szöveg erőfővel ható hirdetés jelent meg, hogy a magyar párt legutóbbi ülésén elhatározta, hogy képviselőit a legközelebbi szesszió alkalmával visszavonja a parlamentből. Az Adeverul szerint a pártvezetőség elhatározta, hogy kampányt indít Angelescu iskolapolitikája ellen, s különösen az államsegély és a nyilvánossági jogok kérdésében éleshangú beadványt intéz a kormányhoz. Amennyiben a kormány ennek a memorandumnak a kívánságait nem teljesítené a magyar honatyák demonstratív módon elhagyják a parlamentet.

Az Adeverulnak ez az értesítése Bukarestben is megkülönböztetett érdeklődéssel találkozott, hiszen a mai körülmények között,

mikor a kormány a nemzeti-parasztpárt passzívítása miatt törvényhozó munkájában csak is a kisebbségi csoportokra támaszkodhat, ennek a demonstrációnak még külföldön is hatalmas visszhangja támadhatna. Megbízható helyről származó információink szerint azonban

az Adeverul értesítése nem fedti a valóságot;

a Magyar Párt legutóbbi vezetőségi ülésén igen határozott vonalakban szabta meg ugyan jövőendő politikáját, azonban a

a parlament elhagyásának, vagy a mandátumokról való lemondásnak terve fel sem merült.

Öngyilkos lett a brassói fogház egyik hivatalnoknője

Az éhség kergette a halálba, mert nem jutott ennivalóra a 2800 lejes fizetésből

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Megható körülmények között végrehajtott öngyilkosság történt ma az egyik Fekete utcai ház nyomorultan berendezett butorozott szobájában. Mateescu Mária, a brassói fogház ötvenéves hivatalnoknője vetett véget életének.

Mateescu Maria néhány évvel ezelőtt özvegyé lett s minden támasz nélkül maradt. Sikertült bejutnia a brassói fogházba, hivatalnoknak, s itt már évek óta dolgozott. Fizetése havi kétezernyolcszáz lej volt, amelyből ezer lejt fizetett a kis butorozott szobáért. A fennmaradó 1800 lej azonban kevés volt a megélhetésre. S ezért a fizetésért dolgozott naponta reggel hét órától este nyolcig. Élete nyomorúság volt, s

akárhányszor éhesen végezte munkáját.

Igy volt tegnap is. Este nyolc órakor ott hagyta a szolgálatot, s hazament. Éhes volt nem volt egy betevő falatja sem.

Kétségbeesett tette határozta el magát. A mosdótábla vasalószőnyegére tette, s azt meggyújtotta. Azután leült levelet írni Siliáriában lakó rokonainak, s abban panaszkolta el keserű sorsát. Lefeküdt ágyába: s reggel nem jelentkezett szolgálatra a fogház irodájában. A lakására küldtek, azonban az ajtó zárva volt, mire értesítették a hatóságokat. Reggel kilenc órakor megjelentek a helyszínen Popovici vezetőügyész, a rendőrprefekt és Dimitriu fogházigazgató, s felnyitották a lakást. Mateescu Mariát az ágyban fekve, holtan találták.

A vasalószőnyeg füstje megfojtotta.

A szakértők szerint értéktelen a lópiaci pénzlelet

A pénzdarabokat 50-60 év előtt ásta el valaki a lópiaci ház pincéjében

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap számunkban hirt adtunk arról, hogy Kenyeres Károly likörgyáros lópiaci házában pénzleletet találtak. A leletet felvitték a rendőrségre, ahol a szakértők tegnap egész délután dolgoztak, s a következő eredményre jutottak:

A pénzek legnagyobb része a tizenhatodik századból származik, a 13. és 14. századból való pénzek elenyészően kevés számúak. Ezeket a pénzeket akkor verték, amikor az erdélyi fejedelmek lengyel királyok is voltak. A legtöbb pénzdarab 1604 és 1648 évekből való, tehát abban az időben, amikor az erdélyi fejedelmek gyakran váltakoztak. Mindegyik fejedelem veretett magának ilyen pénzeket, miután azonban nem állt elegendő ezüst és arany rendelkezésükre, azt sárgaréz és vörösréz bősége-
sen ötvözték. Van a leletben sok pénzdarab

Báthory Zsigmond, Bocskay István és Brandenburgi Katalin idejéből. Ezeknek az érmeknek azonban alig volt ötvenszázalékban ezüst tartalmuk, s értékük jóformán sohasem volt. Ezeket a pénzeket tömegesen hozták forgalomba, s Európa minden részén, főképp pedig Erdélyben, még mindig rengeteg sok van belőlük.

A szakértők kijelentették, hogy

a leletnek semmi értéke sincs, az ezüst rossz és rozsdás

Megállapították a szakértők azt is, hogy ezt a pénzt 50-60 évvel ezelőtt ásták el a pincében. Az a fazék, amelyben a leletet találták, semmiesetre sem lehet egykor a pénzzel, mert zománcozott és virágos disztitű.

A pénz mellett talált apró aranytárgyak vizsgálata most folyik.

SEGITSÉG!... TESTVÉREK!... SEGITSÉG!...

— mondják Nobile tábornok kétségbeesett rádiójelentései az Északi sark jégmezőiről

Olaszország hősiességével a segélyexpedícióval szemben

New York. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Italia léghajó sorsáról ma megérkeztek az első pozitív, tragikus híradások. Egy manillai magán-rádió tegnap éjjel fel fogta azokat a beszélgetéseket, melyeket Nobile tábornok folytatott le a vladivosztoki rádióállomással.

Nobile tábornok: Halló Nobile!

Vladivosztok: Hol vannak?

Nobile: Harminchárom méteres hullámmal folytassák!...

Vladivosztok: Hogyan vannak!...

Nobile: Segítséget!... Testvéreim!... Segítséget!

Vladivosztok: Választ, merre vannak?

Nobile: Cap Barrentől... (a gyenge hullámok nem foghatók)... kétségbeesett!...

Itt a beszélgetés megszakadt. Nobile tábornok utolsó szava: kétségbeesett. A lapok külön kiadásban közlik ezt a drámai dialógust s egyben az összes kombinációkat, melyek az Italia hollétére vonatkoznak. Sok valószínűség szerint Nobile elérte a Spitzbergák északi partvidékét.

Egyébként az egész világ feszült figye-

lemmel és szorongva lesi, megmenekülnek-e az Italia bátor utasai? A Citta di Milano léghajó, mely a tegnapelőtt indult utnak, ma félbeszakította felderítő kísérletét és visszavert. Parancsnoka elmondja, hogy útjában áthatolhatatlan ködlepel tartóztatta fel.

Norvégiában, ahol Nobile tragédiája talán még nagyobb izgalmakat vált ki, mint Olaszországban, óráról-órára alakulnak a különböző mentőexpedíciók. Svédországban, a hová átragadt ez a mentési láz, tegnap a földrajzi társaság és a légi haderők vezetői közös beadvánnyal fordultak a kormányhoz és kérték, hogy a Spitzbergákra expedíciót küldjön ki az Italia felkutatására. Ezzel egyidejűleg a norvég kormány már el is határozta, hogy állami expedíciót indít utnak. Közvetlenül az elhatározás után az olasz követ megjelent a kormánynál s kormánya nevében megköszönte a norvég támogatást, egyben kérte, hogy az expedíciót halasszák el, mivel Olaszország először meg akarja fontolni a segítség problémáját. Ez a visszautasítás, mely Róma részéről egy hősiesség gesztus akart lenni, ré-

szint bántóan, részint rokonszenvesen hatott a norvég királyságban.

Tegnap mintegy tíz-tizenkét repülőgép indult utnak a jégmezők felé. A Jan szigeten alpesi vadászokból álló ski-osztag szállott partra, akik prémvadászok vezetésével próbálkoznak az Italia sorsáról értesítéseket szerezni. Az osztag katonái alig vittek élelmet magukkal s utközben vadászatból fognak élni. Remény igen kevés van, mert az időjárás egyre rosszabbodik.

A francia lapkiadók kiáltványa a francia olvasókhöz az „olcsó- veszedelmekről“

Párisból írják nekünk, hogy az összes lapok aláírásával falragaszok jelentek meg, amelyek tárgyilagos hangon figyelmeztetik a közönséget a tulolcsó ujság veszedelmére. Akadt ugyanis egy vállalkozó, aki jóval olcsóbban szabta meg a lap példányainak az árát, mint általában a francia lapok.

— A háború előtt — így hangzik többek között a falragasz, — 5 centime volt egy ujság ára, ugyanakkor, amikor egy métermázsza papiros ára 28-30 frank és a festék kilója 45 centime volt. Ma az ujság példányszáma 25 centimebe kerül, míg a papiros métermázsza 180 frank, a festék kilója pedig 3.25. Másszóval ez azt jelenti, hogy az ujság ára mindössze megötszöröződött, de a papiros ára hatszorannyi, és a festék ára hétszerannyi.

Ehez hozzá kell tenni, hogy a munkabérek jóval magasabbak, az adó pedig éppenséggel a békebeli adók huszonöt százalékosra emelkedett.

— A hirdetések árát szintén nem emelték fel a lapok — folytatja a falragasz — oly mértékben, mint ahogy a nyersanyagok ára emelkedett. Ma a hirdetés négyszerannyiba kerül, mint békében.

A 25 centimes ujságot tulajdonképpen 20 centimért adja el az ujságállalkozó a árusítónak.

— A tény az, — állapítják meg a francia lapok, — hogy még a nagy példányszámban megjelenő lapok egy példányának az előállítási ára is több mint 20 centime. Ide nem számítva a szállítás és szétosztás költségeit. Hogyan lehetséges ezek után, hogy az „olcsó ujság“ 5 centimeben szabja meg az árát. Aki ilyen vállalkozásba fog, az bizonyosan millió és millió franknyi veszteséggel fog dolgozni... Ha ilyen „olcsó ujság“ kétszáz ezer példányban jelenik meg, akkor évente legalább 100 millió frankot kell ráfizetni.

„Az olcsó ujság nem lehet tisztességes keresetforrás!“ — mondják a lapok, — ezzel a ténnyel a közönségnek is kell törődnie. Az ilyen „olcsó ujság“ egyenesen a sajtószabadság gondolatát érinti. Hiszen ha ilyesmit szó nélkül eltiúrnak, akkor legközelebb akár egy ellenséges kormány is alapíthat Franciaországban ilyen „olcsó ujságot“. Ennek a lapnak az útján terjeszhetné franciellenes nézeteit.

— Az ilyen „olcsó ujság“ — végződik a falragasz, — tulajdonképpen nem más, mint a sajtószabadság halála. Ha az olcsó ujság diadalmaskodhatnék, akkor nemcsak 150.000 ember, akit eddig a nagy lapok foglalkoztattak, kenyér nélkül maradna.

A falragaszt a franciák nagy érdeklődéssel olvasták.

A világpiacon az angol font szilárdabban változatlan.

A belföldi piacon lényegtelen változások.

Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német mária 124.20 (- 0.05), egy dollár 5.1875, egy angol font 25.33 1/4 (+ 0.00 1/4), száz francia frank 20.43, száz olasz lira 27.34, száz cseh korona 15.33, száz dinár 9.13 1/4 száz lej 3.21, száz pengő 90.65, száz osztrák schilling 73.02 1/4.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A *-gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420.—, félévre 820.—, egész évre 1600 lej

Mégis csak tárgyalják az optánsper

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Apponyi Albert gróf, tekintettel arra, hogy a magyar-román agrárper a népszövetség tanácsának júniusi ülésén mégis tárgyalásra kerül, előreláthatólag a jövő hét elején Genfben utazik.

A bányásági néppárt nagygyűlésre készül

Temesvári tudósítónk jelenti: A néppárt bányásági vezére Coldis László ma Temesvárra érkezett és a görögkeleti pünkösdi ünnepek alatt tartandó temesvári népgyűlésekre vonatkozóan tárgyalásokat folytatott. A program már teljes: június 3-án lesz a nagygyűlés a gyárvárosi Vigadóban, hétfőn pedig a párt központi végrehajtó bizottsága tart ülést. Pénteken Temesvárra érkezik Bucsan dr. volt belügyi államtitkár a gyűlés előkészítő munkájának elvégzésére.

A Népszövetség bizottságot küld ki Ruszinszkó autonómiája ügyében

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Itteni politikai körökben az a feltűnést keltő hír terjedt el, hogy a népszövetség külön bizottságot küld Ruszinszkóba, az autonómista panaszainak a megvizsgálására. A népszövetség ugyanis jogosnak találta az ukrán nemzeti tanács feliratában felsorolt panaszokat és utasította a titkárságot, hogy a népszövetség nevében kösse lelkére a prágai kormánynak, hogy teljesítse a Ruszinszkó megalapítása alkalmával vállalt kötelezettségeket.

Titulescu Genfből Belgrádba utazik

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A legújabb értesülések szerint Titulescu külügyminiszter csak pár napot tölt Genfben a népszövetségi tanács ülésén, s már június tizedikén Belgrádba utazik. Belgrádban már minden előkészületet megtettek a külügyminiszter fogadtatására, aki ott fontos megbeszéléseket fog folytatni a kisantant konferenciájával kapcsolatban. Titulescu a tanácskozások lefolytatása után kihallgatásra az udvarnál is meg fog jelenni.

Dolgozik az iskolastatár

Egyszerre nyolc iskola nyilvánossági jogát vontta meg Angelescu miniszter

Temesvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kisebbségi felekezeti iskolákra újabb halálos csapást mért Angelescu közoktatásügyi miniszter. Ma nyilvánosságra került a miniszter rendelete, mely

újabb nyolc iskola nyilvánossági jogának visszavonását tartalmazza.

A város lakossága körében valóságos izgalmat váltott ki ez az intézkedés. Az új rendelkezés az alábbi nyolc iskolát fosztotta meg nyilvánossági jogától: A józsefvárosi zárdát, a leányliceumot, a tñitóképzőt, a gyárvárosi zárdák polgár iskoláját, az aradi, lippai, oravicai zárdák iskoláit és a temesvári polgári fiúiskolát.

A rendelet szerint az iskolák kötelezve vannak azonnal bevezetni a kizárólagos román nyelvű oktatást.

ÚJBÓL OROSZ HADINAJÓ JELENT MEG A FEKETETENGER ROMÁNIAI RÉSZÉN

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Konstancából érkezett jelentés szerint az orosz tengeri flotta újból hadgyakorlatot tart a Fekete-tengeren. A flotta egyik hajója — éppen úgy, mint a múlt évi gyakorlatok idején is — újból megjelent a Feketetengernek Romániához tartozó részén. A katonai hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket.

Sepsiszentgyörgy város tanácsa végleg elmozdította állásából Rauca Izidor primárt

Még a tanácsosi tisztétől is megfosztották, érdemtelenység címén

Sepsiszentgyörgy. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Sepsiszentgyörgy város tanácsa május 30-án tartott ülésén szenzációs jellegű és nagy horderejű határozatot hozott: Rauca Izidor primárt megfosztotta állásától.

Tudvalevő, hogy a brassói tábla a zabügyben tartott második tárgyaláson Rauca Izidort előbbi ítéletével homlokegyenest ellenkezően felmentette. Rauca a felmentő ítélet alapján Bukarestben eljárta, hogy primári állásától történt felfüggesztését a belügyminiszter hatálytalanította.

Az izgalmas nap reggelén megjelent Rauca a primárián és felmutatván a belügyminiszter rendeletét, átvette hivatalát. Délután 4 órakor kezdődött a fontos tanácskozás, melynek egyetlen tárgya a Rauca ügyében hozandó végleges döntés volt. A 26 tanácsstag közül 24 jelent meg. Rauca bemutatta a belügyminiszter leiratát, mely őt állásába visszahelyezi; megnyitotta az ülést és átadta az elnöklést dr. Jon Rusu h. polgármesternek. Ez Majorescu tanácsstag javaslatára zárt ülést rendelt el, melyen Rauca négy órán át védekezett, másokat vádolva. Ezután eltávozott, s

— Sztrájkmozgalmak a Zsilvölgyében.

Petrozsényből jelentik: A zsilvölgyi szénbányákban, Petrozsényben és Vulkánban tegnap sztrájk tört ki. Petrozsényben, ahol tüntetések voltak, katonaságot vezényelték ki s egy összecsapásban több sebesülés történt. Ma reggelre összeültek a bányák és a munkásság képviselői s a tanácskozás eredménye az volt, hogy a petrozsényi munkásság ma részben felvette a munkát. Sokkal súlyosabb a helyzet Vulkánban. Itt a munkásság erős ellenállást fejt ki s hatalmas csendőrerősítést küldtek ide. Egyben itt megjelent Chifor ezredes, a csendőrség parancsnoka, Roman őrnagy és Popescu szíjgurancsfőnök, a kik több letartóztatást eszközöltek. A bányák munkásságát militarizálták, a munkásság nagy része katonai behívó parancsot kapott. Akik nem jelentek meg ma reggel munkára, azokat családostul kilakoltatták a lakásaikból. Azok a hírek, amelyek Petrozsényben és Lupényben agyonlőtt több munkásról szólnak, nem felelnek meg a valóságnak, mert a katonaság és a csendőrség a levegőbe lőtt. Letartóztatták Micu tanárt és Mărza dr.-t, a zsilvölgyi nemzeti pártzpárt szervezetének vezetőit is.

— Három kisiklott teherkocsi rombadöntött egy órházat. Temesvárról telefonálja tudósítónk: A Temesvárról Arad felé haladó 1537 sz. tehervonat három kocsija Mercifalva közelében kiugrott a sínekből. A kocsik nekizuhantak a pálya melletti kis órházra, melyet teljesen rombadöntöttek. Az ór épp egy pár másodperccel ezelőtt jött ki a házikóból s így szerencsére nem történt semmi baja.

— Újból letartóztatták Aradi Viktort. Kolczsváron két nagy feltűnést keltő letartóztatás történt. Az egyik letartóztatott Aradi Viktor ismert szociológiai író, akit a szíjguranca a nagyváradi kommunista összeesküvés nyomozása idején is letartóztatásban tartott néhány napig, később azonban szabadlábra helyezték, mert kiderült, hogy az elméleti szociológusnak semmi köze sem lehetett a nagyváradi szervezkedéshez. A másik letartóztatott Grünwald Ármán, a Kultura könyvtérjesztő tulajdonosa. Aradi Viktor lakásán házkutatást tartottak és több könyvet koboztak el. A letartóztatás okát nem közölte a szíjgurancia, de valószínűnek látszik, hogy Aradi Viktort „A 21-k század” című röpiratáért Grünwald Ármint pedig tiltott könyvek terjesztéséért tartóztatták le.

— Elhalasztották a zsidó nemzeti szövetség konferenciáját. Az erdélyrészi zsidó nemzeti szövetségnek június harmincadikára Temesvárra összehívott konferenciáját június tizedikére halasztották el.

Június 1-től

Bomba-műsor

a MAXIM kabaréban

2749

megkezdődött az ügyében való vita, mely éjfél után egy óráig tartott. Ekkor szavazásra került a sor, aminek szenzációs az eredménye. A tanács 17 igennel, ami kétharmad többség, a 4 nem és 2 semmis szavazattal szemben kimondta, hogy

Rauca Rauceanu Izidort állásából elmozdítja és hogy tízenöt évig nem is választható meg újra primárnak, továbbá, érdemtelenység címén még a tanácsosi állásától is megfosztja.

Ezuttal kimondta a tanács, hogy e határozat végrehajtásával dr. Rusu helyettes primárt bizza meg és egy újabb szavazás után 15 szóval 7 ellen kimondta azt is, hogy a fenti határozatot

azonnal végrehajtja.

A gyűlésnek, melyet a lakosság virrasztva feszült figyelemmel kísért, s melynek határozatát ujjongó lelkesedéssel fogadta, éjfél után két órakor lett vége.

— Kilakoltat a marosvásárhelyi liberális képviselő ur. Marosvásárhelyi tudósítónk telefonálja: Marosmegye liberális képviselője, Nicolae Ionescu, akinek a regátban több lakása van, elhatározta, hogy Marosvásárhelyen is lakást szerez, s kiszemelte magának a marosvásárhelyi Hofbauer palota első emeleti lakását, amelyben valamikor Albu polgármester lakott. Ennek kiköltöztése után Vitális Géza háztulajdonos szabaddá tette a lakást a rekvirálás alól, s kiadta azt Fényes László volt szövőgyári igazgatónak. Ionescu azonban nem hagyta annyiban a dolgot, a vegyes bizottsághoz fordult, amely kimondotta, hogy a lakás elrekvirálható. Vitális felebbezésére a miniszterium kimondotta, hogy a lakás nem rekvirálható. — Ennek ellenére a rendőrprefektus intézkedésére tegnap délután, mikor Fényeséknél senkise volt odahaza, rendőrök jelentek meg és a lakást félig kiköltöztették a kapu alá. A jogrend nagyobb dicsőségére.

* Dr. Steinburgi Pildner Károly, szem-, fül-orr- és gégeorvos újból megkezdte rendelését és szanatóriumi munkáját Vár-utca 84 szám alatt, Rendel 10—12 és 4—5-ig.

— Az erdélyi bankszindikátus közgyűlése. Dicsőszentmártonból jelentik, hogy az Erdélyi Bankszindikátus június 24-én hétfőn délelőtt tíz órakor tartja ülését Gyergyószentmiklóson az ipartestület nagytermében.

— Radics a Népszövetséghez fordul a jugoszláviai kisebbségek érdekében. Belgrádból jelentik: A szkupstinában megint viharos jelenetek zajlottak le. A vihart ezuttal is Radics verte fel az utódállamok tíz éves történelmében egy egészen páratlanul álló interpellációval.

Radics az alkotmányhozó bizottság ülésén hevesen támadta a kormányt amiatt, hogy az állampolgárság megszerzése tekintetében a kisebbségeknek kevesebb jogot adnak, mint a szlovákoknak. Kijelentette Radics, hogy ha ez a törvényjavaslat keresztül megy a törvényhozás fórumain, úgy

ő az egész kérdést a Népszövetség elé viszi.

ahol bizonyára mindenki el fogja ítélni azt a bánásmódot, amiben a kisebbségeket Jugoszláviában részesítik.

Ilyen hallatlan dolog nálunk csakugyan nem történhetik meg.

CAROL ZOSMER

Berlinben vizsgázott

fogász

BUCUREȘTI, Str. Colței 20.

Rendel: 9-1 és 3-7.

4922

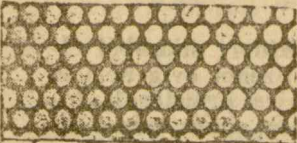
A világhírű

Margitkrém

mindenhöl kapható

Társat

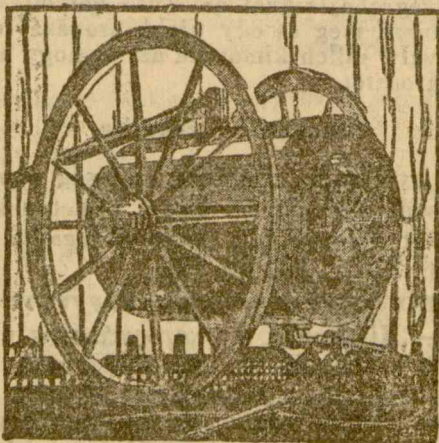
keres — egy millió tőkével — Brassóban létesítendő egyedülálló jól jövedelmező üzlethez — faszakma — régi, megbízható szakember. Érdeklődők címeit 6748. a kiadóhivatal közvetíti.

KISS, lemezlyukasztógyár, Arad

KÉPVISELŐ:

RUDOLF SCHENK
ARADTelagr. SCHRAUBENHOF
TELEFON: 95.

5328

Tüzi fecskendő, a vagyon óre.

Kedvező fizetési feltételekkel szállítja

M. CARNIOL FIUL (Technikai osztály)

BUCUREȘTI, STR. CAROL I, 24-30. SZÁM.

TELEFON: 70/71. 54h.

Lakatosok, asztalosok
figyelmébe!

Képviseletnek Brassó megyére kizárólagosan

Varga János

mülakatos cég biztatott meg, ahol minden felszerelés raktáron kapható. 2911

BRASSÓ, Szent János-utca 17. sz.

Nyílttér

Tekintettel arra, hogy Szántó György: „Bábel tornya” című regényét a könyvtári forgalomból kivonjuk, felkérjük t. Bizományosainkat, hogy amennyiben ezen könyvből bizományi példányok fölött rendelkeznek, szíveskedjenek azokat legkésőbb **6. évi június 15-ig** hozzánk okvetlenül visszaküldeni, mivel ezen dátum után fenti könyvből **remittendát semmiesetre sem fogadunk többé vissza.**

Brassói Lapok könyvosztálya

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Plojestben letartóztattak egy 1920-ban halálra ítélt mészárosost**Megszökött a háboru alatt a hadseregből, s rablóbandát szervezett**

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Plojestből érkezett jelentések szerint az ottani hatóságok tegnap letartóztatták Lazarescu Juon, gazdag mészárosost, kit a katonai bíróság még 1920-ban in contumaciam halálra ítélt. Lazarescu ellen az volt a vád, hogy a háboru alatt megszökött csapattestétől, Beszarábiába ment, s ott rablóbandát szervezve, egyremásra kirabolta a katonai raktárakat. Majd orosz ügynökökkel szövetségbe s áruló módon viselkedett Romániával szemben. Mindezekért távollétében halálra ítélték.

A háboru utáni idők nyugalomában viszalopózott az országba, s négy évvel ezelőtt Plojestben mészárosüzletet nyitott. Lassan meggazdagodott, amíg most a plojesti hatóságok megállapították, hogy

azencs az 1920-ban halálraírt árulóval.

Letartóztatták, s jelentést tettek a letartóztatásról a Lukaresti hatóságoknak.

Benes bejelentette Németországnak a középeurópai koalíció tervét**Ebben az esetben megengedhetőnek tartja Ausztriának Németországhoz való csatlakozását**

London. (A Daily Telegraf jelentése szerint) Benes Berlinben rendkívül érdekes nyilatkozatot tett Ausztria Németországhoz való csatlakozása kérdésében. Benes ezt a nyilatkozatot Schubert államtitkár előtt tette, tehát egészen hivatalos jelleggel.

— Nem titkolom, — mondta Benes, — hogy hogy ez a lépés ellenkezik Csehország érdekeivel, azonban egy esetben Csehország is megváltoztatná álláspontját. Ez az egy eset lenne, ha Németország és Ausztria is belépne a

tágabb középeurópai koalícióba.

Benes eleinte csak gazdasági kombinációkat tervez, de nem titkolja, hogy végső célja a politikai föderáció lenne. Biztosította Németországot, hogy terve nem irányul sem Magyarország, sem Olaszország ellen és bármilyen élesek is jelenleg a nézeteltérések, Csehország és Magyarország között, végeredményében békésen fognak megoldódni, akárcsak az olasz és jugoszláv differenciák.

SPORT**Olimpiai eredmények**

AMSTERDAM. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A legutóbbi olimpiai bajnokcsapatnak idei első mérkőzését hihetetlen érdeklődés előzte meg. Uruguay az idén is azzal a szándékkal jött le, hogy magával viszi a világbajnokságot. Már a sorsolás alatt nagy volt az izgalom, hogy a holland királynő férje kit huz ki a félelmetes együttes ellenfelének. A sors úgy akarta, hogy a herceg saját országának csapatát dobja oda elsőnek az uruguayiak martalékaul.

A nagy mérkőzésre tegnap került sor. A jegyekért olyan harc folyt, melyre még alig volt példa a futbal történetében. A pénztáraknál tízenhét sebesülés történt. Negyvenezer főnyi tömeg nézte végig az Uruguay—Hollandia mérkőzést, mely az amerikai csapat 2:0 (1:0) arányu győzelmével végződött. Uruguay fiatal könnyen győztek, bemutatták a futballjáték összes szépségeit és Langenus báró (Belgium) bíró hiába pártoskodott Hollandia javára, a vereség elkerülhetetlen volt.

Ugyancsak szerdán játszották le a Spanyolország—Mexikó mérkőzést. Ezt a mérkőzést magyar bíró, Boronkay vezette teljesen kifogástalanul. A spanyolok végig fölényben voltak. Az első félidő harmincötpercen át a spanyol kapushoz nem is ért a labda. Mexikó csapata abszolút gyenge játékot mutatott. A spanyolok csak illemből nem rugtak még több gólt. Végeredmény 7:1 (3:0).

Csütörtökön Olaszország Spanyolországgal kerül szembe, Uruguay pedig Németországgal.

(x) Nagy külföldi csapatok mennek Budapestre. A Magyar Labdarugó Szövetség vezetői Amsterdamban több, nagynevű külföldi csapat vezetőivel folytatnak megbeszéléseket, melyek sok kiváló külföldi csapat budapesti vendégszerelését célozzák.

(x) Kehrling győzött Berlinben. A Píros-felhér tennisklub pünkösdi versenyében a férfi egyesben Kehrling győzött Perm ellen 6:3, 7:5, 4:6, 6:1 arányban s ezzel megnyerte a vándordíjat.

(x) A budapesti tenniszverseny eredményei. A budapesti tennisz bajnoksági küzdelmekben Krepuska verte Jakobit 6:2, 6:3, Darvai Dörner 2:6, 6:3, 6:4, Aschner Kirchmaier 4:6, 6:2, 6:1, Szabó Blühdornt (Bécs) 8:6, 6:3, Takács Hegyesit 6:1, 6:2, Lupp Radickát 6:0, 4:6, 6:3, Halter Péterit 1:6, 7:5, 6:4, Darvai Straubot 3:6, 6:3, 6:0 arányban. A párosban a Lupp—Dörner pár verte a Makkai—Ifj. Makkai párt 6:1, 6:2 arányban.

A kormány megvonta az államsegélyt azoktól a papoktól, akik Gyulátehérvárról megeskefték a tömeget

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A most lezajlott tiszinai ülésen egy bizottságot küldtek ki, amelynek feladatává tették, hogy indítsa meg és vezesse le a vizsgálatot azoknak a papoknak az ügyében, akik a gyulátehérvári kongresszuson a tömeg megesketésében közreműködtek. Ezek ellen a papok ellen eljárást indítanak, s a kultuszminiszter már be is szüntette az államsegély kiutalását ezek számára. Egyházi körökben óriási érdeklődéssel várják a vizsgálat eredményét, és következményeit.

A Brassói Lapok

pártoktól, érdekeltségektől teljesen független s épen ezért minden sora csak az olvasóért van. Mincket támogat, de az önmaga érdekeit is szolgálja az aki mindennap olvassa és másoknak is ajánlja a **Brassói Lapokat.**

Szatmári alkerület ismét válságban van

Erdélyes újjászervezést kíván Észak-Erdély fellendült sportélete

Szatmár. (A Brassói Lapok tudósítójától) Észak-Erdély idei sportszezonja eredetileg biztató kilátásokkal indult meg: az első mérkőzések mindjárt kimutatták, hogy egyes részt örvendetesen felélenkült ismét a közönség tavaly aggasztóan ellanyhult érdeklődése, s hogy másrészt színvonalasabbá vált általában a játékos anyag is. Most viszont az egészséges sportéletnek egy másik tényezője az, ami veszélyezteti a vidék emelkedő irányú sportjának tartósságát.

Az itteni alkerület vezetősége egyáltalán nem áll hivatásának magaslatán. Egyoldalú, egyetlen klikk-szemponthoz kötött, s az eredményében bomlasztó a tevékenysége. Titkársága, melynek élén Bán László áll határozatlan és nem képes összefogni s egységessé tenni a fejlődésében egyébként könnyen összehozható sportéletet. Mindehhez nem kis mértékben járul hozzá az a szerencsétlen körülmény, hogy az alkerületi vezetőség képtelen a bírótestület kellő súlyának biztosítására. Olyan kiválóan felkészült és komoly futball-bírák, mint az Erdélyben ismert Vadász István, Herskovits Lajos és mások nincsenek bekapcsolva a tevékenységbe, akkor, amikor a működő bírák többsége, sőt talán az egyedül elismert Pop Joan kivételével valamennyije nem alkalmas bajnoki mérkőzések levezetésére.

A bíráskodás tekintélyének hiánya ter-

mészetesen az óvások és botrányok végeszámúakatlan sorozatához vezet. A mérkőzésekre kiküldött bírák ugyanis vagy nem jelennek meg, ami szükségbírak beállítását teszik szükségessé, vagy nem tudják elfogulatlanul uralni és kézbe tartani a meccseket, ami persze legtöbbször felháborítóan hat a közönségre és játékosokra egyaránt.

A játékmódor ennek következtében folyton durvul s ha az eddigi szellem nem változik meg, az alkerületi bajnokságot folyó mérkőzések, amelyeknek pedig június elejéig be kellene fejeződnie, aligha fognak lezárulhatni.

Ezek az állapotok különösen a vidéki egyesületeket keserítik el, amelyek körében újra kifejezésre jut az óhaj a nagyváradi kerületbe való teljes visszakapcsolódás irányában. Az egyesületek szerint a szétesési folyamat végzetes kiszélesedésétől csak az irányítás gyökeres átszervezése mentheti meg az alkerületet, amely mint ilyen amugysem természetes alakulat, mert a túlzott decentralizációval inkább a dilettantizmus önhatalmúságát és kiskirályoskodását teszi lehetővé. Kétségtelen, hogy sürgős szükség van a sport-szervezeti élet itteni anomáliáinak kiküszöbölésére, mert most az organizatorikus bajok azok, amelyek elsősorban gátolják az észak-erdélyi sport komoly fellendülését és meg erősödését. A kicsinyesség, felkészületlenség, és fajtatlenség, amely az alkerület jelenlegi működését jellemzi, kárhóztos kerékkötője az előfeltételek kedvezőbb kihasználásának.

KÖZGAZDASÁG

Amerikában az idei év első negyedében rekordot ért el a külföldi kölcsönök kibocsátása

London. (A Brassói Lapok tudósítójától) New-yorki jelentés szerint az idei év első negyedében az Egyesült Államok pénzpiacán olyan hatalmas arányokban bocsátottak ki külföldi kölcsönöket, amilyenre még egyelőre nem volt példa. Három hónap alatt 45 millió dollárt tett ezeknek a kölcsönöknek az összege, s lejjben kerekén 50 milliórd-uk felel meg; a múlt évben az idegen piacok számára kibocsátott kölcsönök összege mintegy 300 millió dollárt ért el, 1926-ban pedig 100 milliót. — Az idén kibocsátott hatalmas összegből a felénél több került Európába; első helyen áll a kölcsönt felvevő államok között Németország 75 millió dollárral, utána

Olaszország következik 60 millióval, a harmadik helyen Norvégia áll 50 millióval.

Ugyanez alatt az idő alatt Londonban is igen nagy összegű külföldi kölcsönöket helyeztek el. A kibocsátások összege külföldi számukra 43,9 millió font sterlingre rugott, — dollárban ez mintegy 250 milliót tesz, — amiből egy ötödrész került európai államokba. — A világnak ezen a két legfontosabb pénzpiacán, Newyorkban és Londonban ennélfogva együtt három hónap alatt 590 millió dollár értékben bocsátottak ki olyan kölcsönöket, amelyek idegen piacok számára hasznosíthatnak, s ebből az összegből mintegy 230 millió dollár jutott Európának.

Ugy megadóztatjuk, hogy el ne tudja kerülni a csődöt

Ezuttal azonban nem Romániáról van szó, hanem Oroszországról

Moszkvában most fejezték be a szovjetek központi bizottságának üléseit, s ezeken az üléseken Rykov feltűnő nyilatkozatokat tett a magántőke oroszországi szerepére nézve. — Ennek a kérdésnek a szovjet számára az adalékos jelentőséget, hogy a kommunista-elmes propaganda tisztán magán-tőkéből ered, voltaképpen minden magánvállalat tiltakozás a szovjet-rendszer, s a kommunizmus ellen. — Rykov kifejtette, hogy milyen módon megkezesnek a magántőkéket lehetetlenné tenni — mintán elvileg kénytelenek voltak megengedni a magánvállalkozások szabadságát és életbeléptetni a magántulajdon rend-

szert a termelési eszközökre, s a tőkére nézve is.

— Ha az önálló kereskedő jövedelmeit ki tudjuk puhatolni, — mondta a népbiztos, — akkor olyan adókat vetünk ki a kereskedőre, hogy a csődöt ne tudja elkerülni, s adig adóztatjuk újra, meg újra, amíg ez be nem következik. De a baj az, hogy a legtöbb jövedelem kikerüli a mi ellenőrzésünket. A feladat tehát az, hogy olyan rendszert dolgozzunk ki, amelyet a magántőke nem tud elrejtőzni, s amelynek segítségével az adózást olyan mértékben fokozhatjuk, hogy a magántőke fejlődése korlátozott legyen.

kezdték meg működésüket. A hibás engedélyezés oka az, hogy Erdély egyes helyein az italméréseket minden előzetes helyszíni vizsgálat nélkül, bejelentés és díjak lefizetése alapján nyitották meg, holott az ilyen kérvényeket minden egyes esetben a közigazgatási hatóságoknak kell véleményezniük, a helyi viszonyok szigorú figyelembevételével.

Kolozsvárt nem léptetik életbe a köz-ségi érték-vámokat. Megírtuk, hogy Kolozsvárt a városi tanács a város határát átlépő árukra érték-vámokat vetett ki, s az erre vonatkozó tervezetet ki is dolgozta. A város gazdasági érdekeltségei éppen olyan heves harcot kezdtek ez ellen a szerencsétlen terv ellen, amilyet minden egyes más városban is tapasztalni lehetett, ahol ezzel a tervvel kísérleteztek. A kereskedők tanácsa a terv ellen való tiltakozás céljaira egybehívta a város kereskedőit, s ezen a gyűlésen Tufli, a tanács elnöke, aki egyúttal a városnak polgármestere is, bejelentette, hogy a város nem lépteti életbe a tervezetet, mert szükségletei számára olyan fedezetet talált, amely ennek a költség és zaklató adónemnek elkerülését lehetővé teszi.

Művészasszony

Irta: Sz. Solymos Bea (17)

Dalma valami csömrőt érzett a szíve körül, mintha a szerelem utáni vágya újabb tördölést kapna, mitől még jobban megtorpant.

Pedig a többiek napirendre tértek minden esemény felett.

A két magyar fiú szelid és kedves úri-gyermeknek látszott. Dalma meghívta őket a pensióba egy csésze teára.

Erre a kis kedélyes „Fájvoklok” teára Tressinger kisasszony is hivatalos volt, ki megígérte, hogy Elisa Riest a német színésznőt és Miss Mahorát az egzotikus táncosnőt is elhozza magával.

Dalma kedves magyaros melegséggel hordozott össze minden jót a teadélutánra.

Villányi Miklós és Kövér Zoltán a magyar festőnövendékek, egy-egy kis cserép virággal kedveskedtek. Miklós elhozta a hegedűjét, és művészi készséggel játszotta a magyar dalokat.

Tressinger Amália Dalma szobájával közös ajtójuk elől elhuzatta a szekrényt, a saját szobáját is rendelkezésre bocsátotta. Ugyanis Amália zongorája még inkább emelte a hangulatot, melyen Kövér Zoltán kísért a hegedűjátékot.

Nagyon tetszett a magyar muzsika az idegen társaságnak. Ők is viszonzni akarták az élvezetet.

Tressinger a zongorán egzotikus zene-számokat játszott, melyre Miss Mahora buja keleti erotikával táncolt, azaz vonaglott.

Elisa Ries a tánc hatása alatt pedig Oskár Wilde Saloméjából adott elő egy jelenetet.

Dalma magánkívül volt és szinte beleképzelte magát a sémita hercegnő rettenetes szerepébe.

Elisa Ries nagy talentummal adta elő Salome szent Jánoshoz való szerelmének örvöngését.

— De miért van a szemed lehunyva Johannán?

„S a nyelved, a vörös skarlát vipera nem sziszeg többé? De a fejed az enyém, — oda-dobom az ebeknek, vagy az ég madarainak, — hahahaha... De azért szeretlek Johannán... Smmi a világon nem volt olyan fehér, mint a te tested, — az elefántcsont torony... semmi sem volt, mint Libanón cédrusai, — olyan fekete, csak a te hajad... és a világon semmi sem oly piros, mint a te ajkad Johannán... Keserű volt az ajkad Johannán... vagy talán a szerelem keserű... hisz a szerelem titka nagyobb, mint a halál titka...”

Dalma nem bírta tovább, felugrott és két kezét lüktető halántékaira nyomta. Szerencse, hogy befejezte a művésznő.

Vajjon a művészet, vagy a szerelem lázadása forrongott a fiatal leányban? vagy talán együtt a kettő, melyek néha jól megférnek, néha azonban a legnagyobb ellenségek.

Elisa Ries és Miss Mahore meg lehettek a hatással elégedve. Pedig Elisa kicsiny, tömzsi, alacsony növésű volt, hosszú, aránytalan fejével. Vízszintű szemei és lapos orra széles orrlukakkal nem predesztinálta a színésszpályára. Csak a tehetsége, a belülről jövő láng.

Elisa tudta, hisz külseje miatt nem tudott pályáján érvényesülni. Vágyakozva nézte a szép magyar leány pompás alakját, érdekes arcát és felsőhajtott.

— Az én világsikeremhez csak Bándy kisasszony megjelenése lenne szükséges. Milyen kár is, hogy a sors így rendezte. A kisasszony beírta volna az én külsőmmel. Ez elég jó lett volna a pingáláshoz. Nekem pedig jó lenne az ő bőrébe laknom.

Mindannyian nevettek ezen a kitörésen, mely érzékük felfokozott hangulatát ki-egyenlítette és más irányba terelte.

Miss Mahore, az egyiptomi profilu táncosnő szintén nagy komolyan helyben hagyta a színésznő véleményét.

Dalmát azonban egész életére kihatóan megváltoztatták ezek az események.

Megbolygatta lelki egyensúlyát a jelenet és most nyomban szeretne volna a földön fet-rengve ő is a Szalome szerepét alakítani. — Mintha most esne le a hálóg a szemérem!

Talán nem is festőművészeti pályára lépett? Hisz még nem késett el. — Hát! nagy színésznő válnék belőle?

A magyar fiúk is nagyon élvezték a délutánt, s hogy a barátságot megpecsételjék, együttes kirándulást terveztek pár nap múlva a starebergi tóhoz.

(Folyt. köv.)

OLÁNEȘTI

fürdő és üdülőhely
megnyílik június 1-én.

Szobák előjegyezhetők és információk beszerezhetők Bukarestben, a Banca de Scont palotájában, Str. Eugen Carada 1. sz., d. e. 10—12-ig.

Június hónap nagy árieszállítás!

2999

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei. Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden harmadik fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. **Hirdetési díjak előre fizetendők.** - Csak válasszbélyeggel felszerelt kérdézközpontokra válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincs hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, **hasonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmulthónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díját ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Szivógázmotorok fatűzeléssel, nyersolaj, benzínmotorok, cséplőgarnitúrák, cséplőszekrények Fordson tractorok, malmok, kombinált gabonatisztítók, legjobb sikszitákat minden nagyságban, nagyon kedvező feltételekkel szállít Friedrich Testvérek Temesvár. 2934

6 üléses személyautó kifogástalan állapotban olcsón eladó. Érdeklődni Vár-utca 80. 6727

Eladó esetleg kiadó június tizedikén nyilvános árverésen Pelsőboldogfalván, Odorheiu megyében 4 járatú vízimalom, villanytelep, serteshizlalda, majorságtenyésztő létesítésére alkalmas) 6 hold rét, 7 hold erdővel. Felvilágosításokat közöl Szabó Ferenc Odorheiu, Principesa Eli-sabeta 38. 6710

Eladó betegség miatt Marosvásárhely legforgalmasabb utcájában fűszer és csemege sarokház és egy nagyobb család háza. Cím marosvásárhelyi fiókiadóban.

Eladó üzemképes cséplőgarnitúra MAV. gyártmányu, 1070-es, golyóscsapágyas szekrényvel, legújabb rendszerű 12-es benzínmotorral. Cím marosvásárhelyi fiókiadóban. 6705

Eladó egy 6-os gőzcséplőgarnitúra Clayton Schuttefort és egy Hofier-féle herefejtő. Ferenc Karoly Kovászna. Csak személyesen tárgyal. E 1166

Egy új csiszolt takaréktűzhely sütővel, vízmelegítővel eladó. **Dársto No. 120.** 6693

Eladó új írógép, 6 lóerős Benzínmotor, Dinamo, lakatos munkagépek, szerszámok, kis Opel teherautó Kut-utca 46 E1038

Eladó Pé Tocilă 12 sz alatti ház, 3 szoba, konyha, csűr, istálló, kert és mellékhelyiségekkel. 6739

Olcsó zsákok eladók. Federala Hosszu-utca 35. 6788

Favidéken jöberendezésű kétkeretes **gőzfűrészhöz** megfelelő tőkével **társat** keresek. Bérvágást vállalom. Bérbeadom vagy esetleg eladom. — Levelekre nem válaszolok, csak személyesen tárgyalok. **Pauleni Ciuc. Péter Mózes** 6737

Disznózsir, Szalonna

nagybani vevők részére
Acél Sándor
Nagyvárad
brassói lelakatánál:
Szabó Béla
Hirscher-u. 22.
Telefon 4-36 6645

12—14 H. P. cséplő benzínmotort veszek, ha rossz állapotban is, csak olcsó. Ajánlatokat az ár megjelölésével. **András Mihály** Plaeși de Jos Jud. Ciuc. 1197

Füldökád, kredenc, ebédlő-asztal, más egyebek eladók. Hosszu-u. 14 földszint balra. E 1203

Mahagoni ebédlő, zongora system Bösendorf és varrógép eladók. Cím E 1204 sz. a. a kiadóban.

Gőzgép eladó! 140 HP Schlick gyártmányu szelvényes vezérművel 7 atm. kötéshajtású lendkerékkel, komplett kazánlevegő 2 kazánal és 4 boudérral armaturákkal és csővezetékekkel, 2 Worthington szivattyúval. Cím: 6743 sz. alatt a kiadóhivatalban.

Megvételre keresek 9, vagy 10-es számú harisnyakötőgépet. Ajánlatot „Kötőgép 1200” kiadók kérem. E 1200

URSUS-SÖR

a legjobb!

Házhely és cimbalom eladó. Kapu-utca 18 Brassó, Vajna Olgánál. E 1205

Keresek megvételre nagy tükröt divatszalon részére, Cím E 1211 a kiadóban.

Ujjonnan épült kisebb ház és építkezési sinek eladók. Cím E 1207 szám alatt a kiadóban.

Állást keres

Vegyes, kereskedősegéd román-magyar, állást keres, vidéken is. Szorgalmas 6750 jelűre kiadók

Gyakorlott hivatalnok, nő nyelvismerettel, keres állást mint pénztárnoknő vagy irodába. Cím 6740 szám alatt a kiadóhivatalban

Intelligens jó megjelenésű fodrászsegéd, jó bubihajvágó, ondulásban is gyakorlott, elsőrangú üzletben állást keres. Cím Ferenczi Cluj, Hotel Central. 6742

Butor, épület mázolás részletfizetésre vállalom, Rigó, Szélespatak 15.

Üzletnyitás

F. év június hó 1-én Csikszere-dében Strada J. C. Bratianu Nr. 19 a viághirű

„Singer“

varrógép cég fiókiadatot nyit, ahol osaládi és mindenféle ipari varrógépeket és hozzávaló alkatrészeket 30 havi részletfizetésre is lehet kapni.

Ugyanott állandó ingyenes himző- és szabászati tanfolyam üzlefeleink részére.

Állást nyerhet

Cancelist (ă) se caută cu zina de 1 lunie la Primăria Satu Nou (jud. Braşov) se fle vărsată în agendele administrative, şi să ştie scrie cu maşină. Salar lunar Lei 3000. 6741

Suche deutsche Erziehlerin mit mehrjährigen Zeugnissen zu einem Kind Uhlmann, Brunneengasse 81. 6744

Jó munkás kerékgyártó és kocsifenyező-segédet azonnali belépésre keresek. Kovács Ignác, Hosszu-u. 181. 6753

Perfekt román gépirőnöt keresünk a brassói állami kerületi vízépítési hivatalhoz. E 1200

Lakás

Különbejáratu utcai, emeleti butorozott szoba kiadó. Vasut-u. 41 Klein. E 1208

Nyaralóknak butorozott lakás kiadó, azonnal beköltözhető. Adler, Kapu-utca 14. E 1202

Vizaknaifüldő. Ha Ön üdülésében nyugalmat és tisztaságot óhajt, úgy az Eva Villában Füldő-utca 7 — vegyen ki magának szobát. E 1123

4 szolid fiatalember részére kovártely elsőrendű házikoszfal kapható, Raktárház-utca 29. 6683

Fiatalember keres lakást és teljes ellátás. Leveleket 6755 sz. alatt a kiadóba.

Egy fiatal ember szálást kaphat Vár-utca 75. E 1199

Csinosan **butorozott** szoba (villanyal) azonnal kiadó. Cím E 1210 sz. alatt a kiadóban.

Üzlethelyiség esetleg irodának Hosszu-utca 52, azonnalra kiadó. Értekezni ugyanott. E 1019

Egy üres szoba kiadó Árvaház-u. 7 sz. E

Vegyes

Értesitem az érdekelteket, hogy **női szabószati tanfolyamot** tartok a mai naptól **mértan alapon.** Beiratkozni lehet Szász József, Str. Hirscher No. 19 II. emelet. 6738

Jóforgalmu üzlethelyiség pénzes társat keresek Cím 6751 sz. alatt a kiadóban

Megnyit a gyilkos menedékház, ahol hideg meleg konyha és szállás áll a kirándulók rendelkezésére. E 1200

Társat keresek 500,00 lej tőkével, Erdélyben levő gránit kőbánya kiadó kiadóhivatalhoz „Granit” 1198 cím alatt. E 1198

Hirdetmény

A romániai kegyes-tanítórind felvett pályázatot hirdet. A kegyes-tanítórind évfolyam IV—VIII. osztályt végzett tanulókat vesz fel. Rendbe lépni óhajtok folyamodványaikat 1928. június 15-ig Piarista Rendfőnökség (Cluj—Kolozsvár, Str. Universităţii Nr. 5.) címre terjesszék be.

A folyamodványnak a következő részekből állania:

1. Kérés a felvétel iránt.
2. Erkölcsei bizonyítvány az intézet igazgatójához vagy vallásánarától.
3. Orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó a szerzetes-pap pályára testileg alkalmas.
4. Keresztlevel és állami anyakönyvi kivonat.
5. Az intézet igazgatójától hitelesített másolat az utolsó év két első évfolyamának Értéktörvényéről, valamint az előző év évvégi bizonyítványáról.

A folyamodók kérvényük elintézéséről 1928. július hó 20-ig értesítést kapnak. A felvett növendéket a rend áldozópapokká és gimn. tanárokká nevelik. A növendékek ellátása és tanulmánya ingyenes. 6740

Buziás

Muschong gyógyfürdője

sós, vasas, szénsavas forrásvizekkel. Biztos gyógyhatás érelmeszesedéknél, szívbetegségeknél, női betegségeknél. Megnyit május 15-én. Állami tisztviselők az elő- és utódényben **fürdőknél 30% kedvezményt** élveznek. Fürdőidény október 1-ig. Felvilágosítással szolgál a

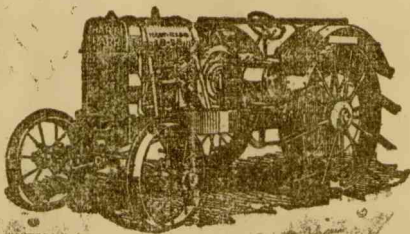
Buziás (Románia) 6696 **Fürdőigazgatóság.**

Tartósság, teljesítmény, gazdaságosság és tökéletesség tekintetében legelső helyen áll a világhírű amerikai gyártmányu

24/32 HP.

HART-PARR

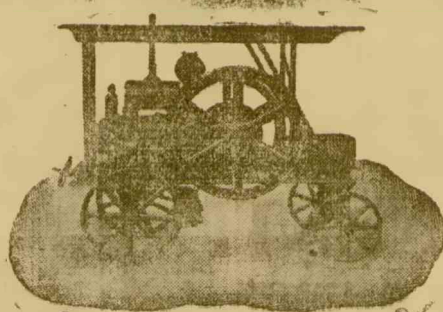
traktor, amely speciális petroleumkarakterrel van ellátva. — Bosch mágnesgyújtás. — Képviselet és állandó raktár: **NEUMANN MARK, TEMESVÁR** feltételek! IV. STR. I. VACĂRESCU (BEM-UTCA) 7

PHOEBUS

Vasöntőde és Gépgyár Rt. Oradea

Saját gyártmányok
Elsőrendű minőség

Saját gyártmányok
Elsőrendű minőség

Motorlocomobílok, stabilmotorok, motorfűrészek 4—18 lóerőig állandóan raktáron. Tartalékalkatrészek azonnal kaphatók.